

**MIEJSKI
OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ**
W ŁAPACH

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

**Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Łapach
za 2017 rok**

Łapy, 23 marca 2018

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. POMOC SPOŁECZNA.....	6
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	10
WIELOLETNI PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”.....	11
ZASIŁEK STAŁY.....	11
ZASIŁEK OKRESOWY.....	12
USŁUGI OPIEKUŃCZE I POBYT W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ.....	12
ZASIŁEK CELOWY.....	13
PRACA SOCJALNA.....	14
GMINNY PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA LEKI PRZEZ MIESZKAŃCÓW MIASTA I GMINY ŁAPY	16
2. ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	17
ZASIŁEK RODZINNY ORAZ DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO.....	18
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA.....	19
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE.....	20
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE.....	21
3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.....	22
4. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE W RAMACH PROGRAMU RODZINA 500+23	23
5. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE.....	25
6. ZASOBY MIESZKANIOWE.....	26
7. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE.....	28
8. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	29
9. KLUB SENIORA.....	30
10. WOLONTARIAT.....	32
11. REALIZACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014- 2020.....	34
12. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2018 ROK.....	35
Załącznik nr 1 Sprawozdanie z działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej	39
Załącznik nr 2 Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy	50
Załącznik nr 3 Sprawozdanie z działalności Klubu Integracji Społecznej	59
Załącznik nr 4 Sprawozdanie z działalności Dziennego Domu „Senior+”	61
Załącznik nr 5 Sprawozdanie z realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Probleatów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	65
Załącznik nr 6 Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadań	72
Załącznik nr 7 Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2020 za 2017r.....	77

WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Ponadto zgodnie art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawozdanie z realizacji zadań i potrzeb dotyczących wspierania rodziny należy złożyć do końca marca. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Dokument zawiera sprawozdania z realizacji dokumentów tj.: Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łapy na lata 2017-2019, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ponadto w formie załączników przedstawiono sprawozdania z działalności jednostek funkcjonujących w strukturach MOPS tj. Świetlicy Socjoterapeutycznej „Świat w kolorach”, Środowiskowego Domu Samopomocy, Dziennego Domu „Senior+”, Klubu Integracji Społecznej „Sukces w działaniu”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach działa na podstawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach przyjętego uchwałą Nr V/29/15 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 stycznia 2015r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łapach i Uchwały Nr XVIII/159/16 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 26 lutego 2016r. w sprawie połączenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej działających na terenie Miasta i gminy Łapy oraz zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Uchwały Nr XXVI/237/16 Rady Miejskiej z dnia 25 listopada 2016r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/29/15 w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem Nr 308/16 Burmistrza Łap z dnia 29 grudnia 2016 r.

Ośrodek działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności na podstawie:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902),
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 28 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowy zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610),
- Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. 2017 r. poz. 220 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017r. poz. 1851 z późn. zm.)
- Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach,
- Regulaminu organizacyjnego,
- Innych, właściwych aktów prawnych.

Od marca 2017r. rozpoczęto wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych. Zależało nam na poprawie obsługi osób zgłaszających się do MOPS poprzez zmianę organizacji pracy z wykorzystaniem kompetencji zatrudnionych pracowników socjalnych. Dzięki temu nastąpi poprawa efektywności działań ośrodka dla uzyskania skutecznego wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza oraz ewolucja potrzeb społecznych, w tym oczekiwań osób i rodzin zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, przyczynia się do stawiania przed systemem pomocy społecznej nowych wyzwań. W ostatnim czasie w Łapach, ale też w całym kraju obserwuje się narastanie negatywnych skutków kryzysu dotyczącego różne grupy społeczne. Wskazuje to na konieczność wprowadzenia takich rozwiązań systemowych, które będą zmniejszać ryzyko powstania zagrożeń dla osób i rodzin znaleźnia się w sytuacji wykluczenia społecznego. Jednym z kroków do osiągnięcia tego celu jest wdrożenie tych zmian.

MOPS bardzo dobrze orientuje się w specyfice środowiska, w którym funkcjonuje, zna jego problemy i potrzeby. Oddzielając wsparcie finansowe od pracy socjalnej i usług będzie mógł na nie lepiej i szybciej reagować, bez nakładów finansowych rozszerzać zakres świadczonych usług.

W ramach zmian wyodrębniono następujące Zespoły:

- 1) Zespół ds. pierwszego kontaktu
- 2) Zespół ds. pracy socjalnej
- 3) Zespół ds. usług
- 4) Zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją

Oddzielenie zadań związanych z prowadzeniem postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej oraz świadczenia usług socjalnych przyczyni się do skuteczniejszego podejmowania działań profilaktycznych oraz rozwiązywanie problemów społecznych i trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin na poziomie wczesnej interwencji i łagodzenia skutków z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod i narzędzi, adekwatnych do potrzeb osób i rodzin oraz wzmacnianie ich aktywności z wykorzystaniem ich zasobów i zasobów środowiska lokalnego.

Na wdrożenie zmian MOPS w Łapach pozyskał prawie 360 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ciągle niewystarczające środki przeznaczane na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zadaniem naszego ośrodka jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, zapewni skuteczną realizację ról społecznych i stworzy możliwości rozwoju. Pogłębiające się problemy społeczne wskazują na konieczność podejmowania działań w celu aktywizacji i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, co w rezultacie zmotywuje je do zmiany sytuacji życiowej, podniesie kompetencje życiowe oraz przyczyni się do rozwoju poziomu samodzielności społecznej i zawodowej. Ich zaniechanie natomiast spowoduje ich dalszą izolację i wycofanie się z życia społecznego.

Poniżej zostały zaprezentowane działania, jakie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach podejmuje w celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i pomocy mieszkańcom naszej gminy.

Małgorzata Wasilewska
p. o. Dyrektora Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Łapach

1. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Szukający pomocy oczekuje odreagowania swoich emocji, wglądu w przyczyny sytuacji trudnej oraz pomocy w dokonaniu zmian w swoim życiu. Pomoc społeczna wkracza w sytuację osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym staraniem.

Pomocy tej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach wielokrotnie zawarta jest zasada pomocniczości, która wskazuje pierwszeństwo korzystania z własnych zasobów i uprawnień przez osoby i rodziny oraz kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, świadczenia dzielą się na pieniężne i niepieniężne, a prawo do świadczeń przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł.
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514 zł.

Do świadczeń pieniężnych należą:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki,
- f) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców,
- g) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Do świadczeń niepieniężnych należą :

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenie społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,

Tabela Nr 1. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2012-2017.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin					
		2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Ubóstwo	619	909	1124	1163	1083	1047
2.	Sieroctwo	3	2	1	1	0	0
3.	Bezdomność	16	24	25	14	14	17
4.	Ochrona macierzyństwa	231	239	243	163	154	168
	w tym wielodzietność	128	136	160	113	110	113
5.	Bezrobocie	1048	1147	1135	1055	1002	929
6.	Niepelnosprawność	210	230	242	228	215	216
7.	Długotrwała choroba	448	475	366	240	207	241

8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym :	196	187	180	166	177	125
	- rodziny niepełne	155	151	145	109	126	91
	- rodziny wielodzietne	31	25	38	62	54	34
9.	Przemoc w rodzinie	37	4	4	41	33	14
10.	Alkoholizm	37	39	32	21	8	22
11.	Narkomania	0	1	1	2	2	3
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	17	19	12	10	2	6
13.	Zdarzenie losowe	7	8	11	2	2	3
14.	Sytuacja kryzysowa	12	4	22	3	3	5

W dalszym ciągu dominującymi powodami przyznania pomocy jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, ochrona macierzyństwa, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Powyższe liczby i zanotowane wskaźniki stanowią dla MOPS płaszczyzny działań w zakresie form wsparcia wdrażania programów walki z wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Zadanie pobudzania społecznej aktywności odnosi się zarówno do osób i rodzin, jak i do środowisk lokalnych.

Analizę danych statystycznych klientów w MOPS w Łapach w ostatnich latach przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela Nr 2. Świadczenia przyznane w latach 2012 – 2017.

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
2017	1218	1820	5 201 397,00
2016	1 304	2 901	5 444 667,00
2015	1343	2 903	5 243 948,00
2014	1483	3 252	5 162 823,00
2013	1 494	3 335	5 083 523,00
2012	1398	3214	4 276 154,00

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niemieszkającymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;

- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- współpraca z powiatowymi urzędami pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacja Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy również organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Gmina jest obowiązana do wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, po otrzymaniu środków finansowych na ten cel. Jest to typowy element zakresu działania samorządu terytorialnego, bowiem ze względów racjonalnych wykonywanie zadań rządowych powierza się gminie bliskiej mieszkańcom wspólnoty.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2017r. realizowane były w środowiskach domowych dla 6 osób.

Tabela Nr 3. Realizacja usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2012-2017.

Lata	Ilość godzin usługi	Ilość osób objętych pomocą	Koszt usług w zł
2017	3626	6	90 650,00
2016	3368	6	67 360,00
2015	3929	8	78 580,00
2014	6155	12	123 100,00
2013	6449	9	128 980,00
2012	6097	13	109746,00

Wieloletni Program „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”.

Kontynuacją realizowanej w poprzednich latach pomocy państwa w dożywianiu jest Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

W 2017 roku na realizację tego programu wydatkowano 943866,00zł, w tym środki z budżetu gminy 196249,00 zł. Dożywianie jest realizowane w formie gorącego posiłku w 2 przedszkolach, żłobku i 9 szkołach oraz w formie pieniężnej - zasiłku celowego.

Tabela Nr 4. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2012-2017 roku.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób objętych programem	2483	1929	1602	1618	1231	1296
w tym liczba osób korzystających z posiłku	736	876	870	766	752	732
w tym liczba osób korzystających z zasiłku celowego	2106	1360	974	1225	634	769
w tym liczba osób korzystających ze świadczenia rzeczowego	0	0	0	0	0	0
KOSZT PROGRAMU OGÓLEM (w zł)	905 084	926456	1 000 975	1 115 200	930 297	943 866
w tym budżet gminy	200 000	200 063	216 549	232 000	182 772	196 249

Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeśli jej

dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela nr 5. Realizacja zasiłków stałych w latach 2012-2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	63	79	85	89	98	105
Liczba osób w rodzinie	83	102	108	111	122	127
Kwota świadczeń w zł	230 168	343 033	368 058	390 096	491 602	531 435

Zasiłek okresowy.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Ustawa o pomocy społecznej szczegółowo określa wysokość zasiłków okresowych. Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50 % tej różnicy, jednak nie mniejszy niż 20,00 zł. Gmina otrzymuje dotację celową tego zadania z budżetu państwa.

Tabela Nr 6. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2012-2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1056	1182	1174	1047	1004	913
Liczba osób w rodzinie	2231	2463	2387	2149	986	1911
Kwota świadczeń (w zł)	2 596 788	3 581 185	3 527 732	3 082 327	3 209 446	2 934 473

MOPS zrealizował wnioski w pełnym zakresie w wysokości ustalonej przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze i pobyt w domach pomocy społecznej.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód do 634,00zł netto, osoby w rodzinie do 514,00zł netto na osobę. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały XXIV/168/04 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 września 2004r., która określiła

szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi na terenie Miasta i Gminy Łapy. Ustalenie zakresu usług oraz odpłatności za ich świadczenie w formie decyzji administracyjnej jest zadaniem MOPS. W 2017r. z usług opiekuńczych skorzystało 26 osób.

Tabela Nr 7. Realizacja usług opiekuńczych w latach 2012-2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	28	21	26	24	26	26
Liczba osób w rodzinie	32	24	29	24	27	27
Kwota świadczeń (w zł)	186 516	173 020	145 500	206 520	195 860	254 850

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

Tabela nr 8. Pobyt w domu pomocy społecznej w latach 2012-2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	18	16	18	17	17	17
Liczba osób w rodzinie	19	16	18	17	19	19
Odpłatność gminy za pobyt w DPS (w zł)	345471	371293	427370	419230	474787	476652

Zasilek celowy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasilek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, żywności, leków i leczenia, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu. Potrzeby w tym zakresie są bardzo duże, jednak z uwagi na ograniczoną ilość środków i dużą liczbę osób ubiegających się o to świadczenie zasilek celowy jest przyznawany w różnych wysokościach w zależności od sytuacji rodzin.

Tabela Nr 9. Zasilek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny w latach 2012 - 2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	1115	666	541	619	288	339
Liczba osób w rodzinie	2446	1704	1388	1550	799	840
Kwota świadczeń (w zł)	741 270	489 433	324 150	394 977	230 809	252 463

Tabela nr 10. Zasilek celowy zdarzenie losowe w latach 2012 - 2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	3	3	3	0	3	5
Liczba osób w rodzinie	7	3	4	0	9	5
Kwota świadczeń (w zł)	6900	6500	2300	0	5000	18650

Tabela nr 11. Sprawienie pogrzebów latach 2012 - 2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób którym przyznano świadczenie	2	2	3	1	1	3
Liczba osób w rodzinie	2	2	3	1	1	6
Kwota świadczeń (w zł)	6 305	6 210	6 925	2 484	2 300	7856

Praca socjalna.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Pracę socjalną świadczy osoba posiadające kwalifikacje pracownika socjalnego. Należy podkreślić szczególną rolę tego zawodu, jako zawodu zaufania społecznego, pracownik socjalny ma dostęp do szczególnie chronionych danych osobowych. Udziela on pomocy w przewyżnianiu różnorodnych problemów ludzkich, co wymaga dużego zaangażowania oraz odpowiedzialności. Obok osób i rodzin praca socjalna kierowana jest do społeczności lokalnej. Podstawowe metody, którymi posługuje się pracownik socjalny to praca z indywidualnym przypadkiem. Wśród technik wykorzystuje się poradnictwo, mediację, informację, interwencje i wspomagane kontakty interpersonalne, w tym kontrakt socjalny. Należy przy tym zachować godność osoby i jej prawo do samostanowienia. Praca socjalna jest znaczącą formą świadczenia niepieniężnego udziela się jej bez względu na posiadany dochód. Bardzo ważnym zadaniem pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej jest współpraca z innymi specjalistami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i wykluczeniu społecznemu. Jednym z wielu celów o podstawowym znaczeniu jest: ułatwianie włączania marginalizowanych, społecznie wykluczonych, słabych i zagrożonych grup ludzi do życia w społeczności lokalnej.

Bardzo istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się diagnozę osoby/rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba/rodzina dla przewyżnienia trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny to umowa z klientem polegająca na wspólnym uzgodnieniu celów i działań między pracownikiem socjalnym a klientem, na wyjaśnieniu i wspólnej negocjacji wyboru możliwych rozwiązań pożądanej zmiany w trudnej sytuacji oraz określeniu na jej podstawie form i czasu realizacji kontraktu. Kontrakt jest narzędziem pozwalającym na zmobilizowanie osoby lub rodziny zainteresowanej rozwiązaniem własnych problemów, umożliwia dokonanie oceny osiągniętych celów operacyjnych i uzyskanych efektów. Narzędzie to, daje podstawę do ograniczenia bądź odmówienia pomocy klientowi skupionemu jedynie na eskalowaniu roszczeń, a nie rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Tabela nr 12. Realizacja pracy socjalnej w latach 2012-2017.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba rodzin	860	1058	939	1288	1211	1050
Liczba osób w rodzinie	1994	2432	2072	2782	2736	2329

W 2017r. realizowano 73 kontrakty socjalne w ramach projektu pt. Aktywna Integracja w Łapach współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Ponadto realizowano 8 projektów socjalnych, w ramach których objęto wsparciem 124 osoby. Projekty socjalne realizowane są w ramach projektu Wdrożenie

usprawnień organizacyjnych w MOPS w Łapach. Ocena realizacji zadań wykonywanych przez osobę/rodzinę jest dokonywana w trakcie i po zakończeniu kontraktu lub projektu socjalnego. Pracownicy socjalni podkreślają, że jednym z istotniejszych elementów kontraktu socjalnego jest podniesienie samooceny osoby/rodziny, ponieważ to osoba/rodzina musi dostrzec i ocenić zmiany, które nastąpiły w ich życiu. W ramach kontraktu socjalnego pracownicy socjalni podejmują działania w obecności klienta i rodziny. Planowane działania są adekwatne do możliwości osoby/rodziny i pracowników socjalnych. W pierwszej kolejności realizuje się cele priorytetowe – najpilniejsze i najważniejsze uwzględniające indywidualne możliwości i poziom motywacji osoby/rodziny. Zobowiązania podejmowane przez pracowników socjalnych w zakresie proponowanych form pomocy i pracy socjalnej dotyczą takich zagadnień, których osoba/rodzina nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Są to działania skierowane na zbieranie i udostępnianie informacji oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Praca socjalna jest realizowana przez:

- poradnictwo rozumiane, jako udzielanie porad, wskazówek informacji dotyczących problemu osoby zwracającej się o pomoc do pracownika socjalnego
- informowanie rozumiane, jako przekazywanie przez pracownika socjalnego osobie zainteresowanej użytecznych informacji o zasadach, kryteriach i możliwościach uzyskania pomocy w różnych jej postaciach
- interwencja mająca na celu przyspieszenie załatwienia określonej sprawy, nadania jej biegu pomyślnego dla osoby, na rzecz, której pracownik socjalny podejmuje interwencję.

Zarówno porady, informacje jak i interwencje są formami pomocy niewymiernej.

Najczęściej podejmowane działania przez pracowników socjalnych to:

- wskazywanie i uruchamianie własnych możliwości osoby/rodziny w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej
- motywowanie do podjęcia określonych działań (np. poszukiwanie pracy)
- motywowanie do podjęcia leczenia, terapii (np. w przypadku uzależnień)
- wzmocnienie starań klienta oraz interwencje (rozłożenie na raty zaległości czynszowych)
- aktywizowanie zawodowe, przekazywanie wiedzy na temat poszukiwania pracy
- umożliwienie kontaktu ze specjalistą (np. kierowanie do ośrodka wsparcia socjalnego)
- kontakt z rodziną zamieszkałą oddzielnie (np. negocjowanie, co do form pomocy materialnej i niematerialnej) poszukiwanie wsparcia dla rodziny w środowisku (np. organizowanie pomocy sąsiedzkiej)
- interwencje w środowisku (np. zgłoszenia dotyczące przemocy w rodzinie, konfliktów, zdarzeń losowych)
- wystąpienia z wnioskami i pismami do instytucji, pomoc w redagowaniu pism (np. pozwycy o ustalenie alimentów, wydania wyroków)

Od listopada 2016r. MOPS w partnerstwie z Fundacją Vita Familiae realizuje projekt pt. „Aktywna integracja w Łapach” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach, którego ok. 100 osób zostanie objętych kontraktami socjalnymi. Do projektu kwalifikują się osoby zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Łapy, które są w wieku aktywności zawodowej,

zarejestrowane w PUP jako osoby bezrobotne (zaliczone do tzw. III profilu), które korzystają z pomocy MOPS w Łapach. Osoby te oddalone są od rynku pracy i wymagają szczególnego wsparcia ze strony urzędu pracy i innych instytucji rynku pracy.

W ramach projektu proponujemy wszystkim kompleksowe wsparcie obejmujące udział w Programie Aktywizacja i Integracja (PAiI), a w nim prace społecznie użyteczne (10 h/tygodniowo) i grupowe poradnictwo specjalistyczne (10h/tygodniowo). W ramach tego programu uczestnicy w okresie styczeń – luty 2017r. otrzymali świadczenie w wysokości 324,00 zł/miesięcznie. PAiI realizowany jest na podstawie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku. Po zakończeniu udziału w PAI w okresie marzec 2017 – luty 2018 uczestnicy wzięli udział w Klubie Integracji Społecznej, który działa w strukturach MOPS w Łapach lub Centrum Integracji Społecznej PRZYSTAŃ w Łapach prowadzone przez Fundację Vita Familie. Do KIS skierowaliśmy 20 osób. Osoby te zgodnie ze swoimi predyspozycjami zawodowymi będą miały do wyboru jedną z dwóch grup zawodowych: gastronomiczna lub rękodzielniczo-animacyjna. Ponadto w KIS oferujemy kursy zawodowe: *Kucharz* lub *Krawiec*, ukończone egzaminem czeladniczym, doradztwo w zakresie kompetencji cyfrowych, płatne praktyki zawodowe, wsparcie psychologa, pracownika socjalnego i doradcy zawodowego oraz wyjazdy integracyjne (kino, kręgle, teatr). Do CIS skierowaliśmy 30 osób, które uczestniczyły w jednej z trzech grup zawodowych: porządkowej i zieleni miejskiej, opiekuńczo-animacyjnej lub ogrodniczo-porządkowej. W ramach CIS proponujemy uczestnikom doradztwo w zakresie kompetencji cyfrowych, warsztaty w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej i ekonomii społecznej, wsparcie psychologa, pracownika socjalnego, doradcy zawodowego, wyjazdy integracyjne, szkolenie w zakresie I pomocy przedmedycznej, ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz świadczenie integracyjne w wysokości: 50% zasiłku dla bezrobotnych (w pierwszym miesiącu), 100% zasiłku dla bezrobotnych (w kolejnych miesiącach) tj. 831,10 zł. W projekcie przewidziano również wsparcie towarzyszące. W okresie realizacji projektu zapewniamy uczestnikom posiłek, zwrot kosztów dojazdu, pomoc w organizacji opieki nad dziećmi, odzież roboczą, badania w zakresie medycyny pracy, szkolenie BHP i p. poż., ubezpieczenie zdrowotne i NNW. Ponadto w programie przewidziano działania środowiskowe, które polegają na organizacji pracy z dziećmi uczestników projektu tj. rozbudzanie zainteresowań dzieci i młodzieży, zajęcia: sportowe, plastyczne, trening kulinarny, pogadanki ze specjalistami z różnych dziedzin, organizacja pikników integracyjnych, inne.

Wartość projektu to ponad 2 mln zł, a dofinansowanie to ponad 1,6 mln zł. Wkład własny to w znacznej części wartość świadczeń integracyjnych wypłacanych uczestnikom CIS finansowany z Funduszu Pracy. I edycja projektu trwa w okresie styczeń 2017 - luty 2018, a II edycja w okresie styczeń 2018 - luty 2019. W dwóch edycjach projektu wsparciem zostanie objętych 100 osób.

Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców miasta i gminy Łapy

Od 1 maja 2015r. realizowany jest Gminny Program Osłonowy W Zakresie Zmniejszenia Wydatków Poniesionych Na Leki Przez Mieszkańców Miasta i Gminy Łapy.

Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób przewlekle chorych, osób niepełnosprawnych, osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza, będących mieszkańcami Miasta i Gminy Łapy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki jest udzielana ze środków własnych budżetu gminy w ramach zadań własnych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163).

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługuje, jeżeli:

1. Miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł.
2. Dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 200% kryterium dochodowego lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonych odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) jest przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie może być wyższa od kwoty:

1. 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 1 osoby uprawnionej,
2. 40% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 2 osób uprawnionych,
3. 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

Program osłonowy realizowany jest od 1.05.2015 r.

Tabela nr 13: Realizacja Gminnego Programu Osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta i Gminy Łapy.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017
Liczba osób korzystających z programu	134	212	239
Wartość wypłaconych świadczeń w ramach programu	42474,45	113699,74	147000,30

2. ŚWIADCZENIA RODZINNE.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje dwa kryteria dochodowe i dokonuje podziału świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- Świadczenie rodzicielskie

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny nie przekracza 674 zł na osobę lub 764 zł, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,

- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Osobie otrzymującej zasiłek rodzinny mogą przysługiwać następujące dodatki:

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1000 zł,
2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł miesięcznie,
3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, dodatek przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku wynosi 273 zł, nie więcej jednak niż 546 zł.
4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; oraz 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko,
7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego tj. 69 zł miesięcznie na dojazdy do szkoły, 113 zł miesięcznie na zamieszkanie.

Tabela Nr 14. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2012-2017 w zł.

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
I.	Zasiłki rodzinne	1888692	1956577	1846951	1748212	1950748	1946365

II.	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1009704	898974	799437	739623	802649	762117
1.	Urodzenia dziecka	88000	86000	96000	77000	102000	100000
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	196454	133184	76707	82913	100776	90140
3.	samotnego wychowywania dziecka	149940	143960	132930	122885	105729	89542
4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	61380	60400	60380	56280	59490	59390
5.	rozpoczęcia roku szkolnego	133800	123300	116000	108000	106000	95000
6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113810	106610	96060	89795	106334	105650
7.	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	266320	245520	221360	202750	222320	222395
	Razem	2898396	2855551	2646388	2487835	2753397	2708482
8.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	167000	145000	163000	136000	174000	201000

Tabela nr 15. Informacja o rodzinach pobierających świadczenia w latach 2012-2017.

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	1257	1160	1230	1073	1138	1158

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Ponadto ustawa reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”, przysługującą, na każde żywo urodzone dziecko. O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka. Jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia dziecka nie należy mylić z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, czyli tzw. becikowym. Wynosi ona 1000 zł, a kryterium dochodowe jest dużo wyższe: 1922 zł netto miesięcznie w przeliczeniu na osobę. Liczba osób w rodzinie musi uwzględniać noworodka. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie

12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieka faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenia opiekuńcze.

Kolejną grupą świadczeń rodzinnych są świadczenia opiekuńcze:

1. Zasiłek pielęgnacyjny (przyznawane niezależnie od dochodu),
 2. Świadczenie pielęgnacyjne (przyznawane niezależnie od dochodu),
 3. Specjalny zasiłek opiekuńczy (przyznawany zależnie od spełnienia kryterium dochodowego).
- 1. Zasiłek pielęgnacyjny** wypłacany jest do 16 roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. Natomiast powyżej 16 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75 roku życia, jeśli nie jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego – aktualnie zasiłek wynosi 153 zł miesięcznie.
- 2. Świadczenie pielęgnacyjne** przyznawane jest z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne docelowo ma równać się kwotowo płacy minimalnej. Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. uprawnieni otrzymują 1200 zł świadczenia pielęgnacyjnego, a w 2016 r. mogli liczyć na świadczenie w wysokości 1300 zł, a w 2017r. – 1406zł.
- 3. Specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00zł. W przypadku, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej

najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Tabela Nr 16. Realizacja świadczeń opiekuńczych w latach 2012-2017 w zł.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zasiłki pielęgnacyjne	731952	757197	759645	730575	723690	699057
Świadczenia pielęgnacyjne	810681	626793	481453	749640	757900	833622
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0,00	27900	0,00	0,00	0,00	0,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0,00	11960	14560	151251	235521	241266
Razem	1542633	1423850	1255658	1631466	1717111	1773945

Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie, które przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, 357 i 1066), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

W 2016r. wypłacono świadczenie rodzicielskie na kwotę 508754,00 zł, a w 2017r. – na kwotę 762452,00 zł.

3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Tabela Nr 17. Realizacja świadczenia alimentacyjnego w latach 2012-2017 w zł.

Rok	Wydatki w złotych	Liczba rodzin otrzymujących świadczenie
2012	716 681,00	158
2013	661 521,00	99
2014	612 313,00	79
2015	558 432,00	74
2016	512 874,00	66
2017	490 321,00	58

4. Świadczenie wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500+

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez nie 18 r. ż

Warunkiem uzyskania 500+ na pierwsze dziecko jest kryterium dochodowe 800 zł netto, w przypadku dziecka z niepełnosprawnością w rodzinie 1200 zł netto .

Określone w przepisach określenie "pierwsze dziecko" – oznacza jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia; w przypadku dzieci urodzonych tego samego dnia, miesiąca i roku, najstarszym dzieckiem będzie to, które zostanie wskazane przez osobę składającą wniosek.

Do przeliczenia w/w kryterium brane są dochody z roku bazowego czyli 2014 natomiast od 1 października 2017 dochody z roku bazowego 2016 (w skład wchodzi dochody opodatkowane oraz nieopodatkowane) oraz brana pod uwagę jest sytuacja bieżąca.

W przypadku ubiegania się na drugie i kolejne dziecko nie ma potrzeby udokumentowania sytuacji dochodowej rodziny.

Świadczenie to jest w kwocie 500 zł. Podzielne jest w trzech przypadkach: nowonarodzone dziecko, ukończenia przez dziecko 18 r.ż oraz kiedy mamy do czynienia z rodzinami po rozwodzie lub separacji kiedy Sąd orzeknie naprzemienną władzę rodzicielską – w tych przypadkach 500 zł zostanie podzielone na faktyczną liczbę dni i zostanie wypłacona należna kwota, dla osoby wnioskującej.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli: dziecko pozostaje w związku małżeńskim, dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej; pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko, członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. Świadczenie wychowawcze na dane dziecko nie przysługuje, jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz tego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- 1) drugie z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznan;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Tabela nr 18: Realizacja świadczenia wychowawczego w ramach Programu RODZINA 500+.

	2016	2017
Ilość rodzin, w tym z podziałem na ilość dzieci	1371	1289
1 dziecko	725	693
2 dzieci	469	425
3 dzieci	142	134
4 dzieci	31	32
5 dzieci	4	5
Liczba rodzin na pierwsze dziecko bez niepełnosprawności z podziałem na dochód	914	809
Bez dochodu	171	52
Do 400 zł	443	355
Od 400,01 do 574 zł	159	208

Od 574,01 do 674 zł	75	102
Od 674,01 do 754 zł	47	61
Od 754,01 do 800 zł	19	31
Liczba rodzin na pierwsze dziecko z niepełnosprawnością z podziałem na dochód	49	60
Bez dochodu	6	4
Do 400 zł	17	23
Od 400,01 do 664 zł	8	9
Od 664,01 do 764 zł	5	6
Od 764,01 do 800 zł	2	6
Od 800,01 do 844 zł	0	1
Od 844,01 do 1100 zł	11	8
Od 1100,01 do 1200 zł	0	3
Kwota wypłaconych świadczeń	9 774 894,44	13 105 003,69

5. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje jedynie najbiedniejszym mieszkańcom gminy i jedynie w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie decyzji administracyjnej Burmistrza Łap. Pieniądze wypłacane są z budżetu gminy, na terenie, której położony jest lokal.

Gmina przyznaje dodatek mieszkaniowy zawsze na okres sześciu miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku przez wnioskodawcę.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany i wypłacany następującym osobom:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,

- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Tabela Nr 19. Realizacja dodatków mieszkaniowych w latach 2012-2017.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba złożonych wniosków	813	813	754	716	695	622
Łączna kwota wypłaconych dodatków	941282,06	1153757,09	1097619,51	1022622,95	969369,00	825922,99

Od 2014 r. odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne, odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego określa Minister Gospodarki stosownym obwieszczeniem. Jego wysokość jest zróżnicowana w zależności od składu osobowego gospodarstwa domowego, od 1 maja 2017 r. wynosił:

- a) prowadzonego przez osobę samotną wynosi -11,22 zł/miesiąc,
- b) składającego się z 2 do 4 osób wynosi -15,58 zł/ miesiąc,
- c) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi -18,70 zł/miesiąc.

W 2017r. wydano 222 decyzje na wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego. Tytułem dodatku energetycznego w 2017 r. wypłacono 15990,66 zł.

Było mało zainteresowanie składaniem wniosków na dodatek energetyczny ze względu na małe kwoty dofinansowania oraz problemami z dostarczeniem umowy z zakładem dostarczającym energię elektryczną (umowa zagubiona, mieszkanie wynajmowane- brak imiennej umowy z zakładem).

6. ZASOBY MIESZKANIOWE.

Tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. W celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej Gmina Łapy wynajmuje lokale mieszkalne wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy. Gmina na zasadach i

wypadkach określonych w ustawie z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014r. poz. 150), zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach. Umowy najmu są zawierane z osobami spełniającymi warunki zawarte w Uchwale nr XXXV/322/01 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Łapy. Kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu zawarte są w §4 i §5 w/w uchwały. W celu realizacji społecznej kontroli wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieokreślony wprowadzona jest Społeczna Komisja Mieszkaniowa składająca się z minimum pięciu osób, powołanych w szczególności spośród przedstawicieli: Rady Miejskiej w Łapach i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Poniższa tabela przedstawia ilość lokali mieszkalnych znajdujących się w zarządzie MOPS w Łapach.

Tabela nr 20: Lokale mieszkalne komunalne w zarządzie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach stan na 31.12.2017 r.

L.p.	Rodzaj lokalu	ilość	zamieszkałe	niezamieszkałe
1.	Mieszkania lokatorskie	47	46	1
2.	Mieszkania socjalne	15	13	2
3.	RAZEM	62	59	3

Do zakresu działań z zakresu zarządu mieszkaniowym zasobem gminy należy w szczególności:

1. Ewidencjonowanie budynków i lokali wchodzących w skład Mieszkaniowego Zasobu Gminy oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej.
2. Sprawowanie nadzoru nad prawidłową eksploatacją i utrzymaniem należytego stanu technicznego budynków i lokali i związanej z nimi infrastruktury technicznej.
3. Przejmowanie zwalnianych przez użytkowników protokołem zdawczo-odbiorczym i dozоровanie zwalnianych lokali oraz zabezpieczenie ich przed zniszczeniem (przechowywanie kluczy, udostępnianie lokali do obejrzenia osobom zainteresowanym), a także informowanie Urzędu Miejskiego o zwolnionych lokalach mieszkalnych.
4. Realizowanie zamiany lokali mieszkalnych.
5. Rozliczanie czynszów za lokale i innych opłat związanych z zarządem lokalami z zasobu mieszkaniowego gminy Łapy.
6. Prowadzenie windykacji należności czynszowych.
7. Wykonywanie zadań obrony cywilnej w zakresie wynikającym z przepisów szczególnych.
8. Udział w przygotowywaniu projektów aktów prawa miejscowego w zakresie gospodarki komunalnej.

Zgodnie z **Zarządzeniem Nr 112/15 Burmistrza Łap z dnia 28.07.2015r. w sprawie ustalenia formy spłaty zadłużenia czynszowego, w formie świadczeń innego rodzaju** istnieje możliwość odpracowania zaległości związanych z zajmowanym mieszkaniem.

Odpracowywanie polega na tym, że najemcy lub członkowie rodzin, które mają zadłużenie z tytułu zajmowanego mieszkania uczestniczą w prostych pracach porządkowych (np. koszenie, sprzątanie terenów zielonych i pozostałości po koszeniu trawy, grabienie i

usuwanie liści, sprzątanie ciągów komunikacyjnych oraz ich odśnieżanie i usuwanie lodu w okresie zimowym, rozwieszanie ogłoszeń, czyszczenie tablic informacyjnych, usuwanie ogłoszeń, inne prace porządkowe w obiektach komunalnych), drobne prace naprawcze i remontowe na rzecz Gminy Łapy. Spłata zadłużenia w formie świadczeń innego rodzaju może być wykonywana na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy Łapy tj. żłobków, przedszkoli, szkół, Biblioteki, DK, OKF, OP, MOPS, PEC Sp. z o. o., ZWIK Sp. z o. o., UM.

Za każdą przepracowaną godzinę otrzymują 8 zł. rozliczane na podstawie miesięcznej kart pracy.

W 2017 r. z możliwości odpracowania długu skorzystały 4 rodziny; przepracowano 463 godzin, na wartość 3704 zł, w tym 1 rodzina spłaciła swoje zadłużenie. W 2016 r. z możliwości odpracowania długu korzystały 4 rodziny; przepracowano 579 godzin; na wartość 4 632 zł.

7. STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne
- zasiłek szkolny

Pomoc materialna przysługuje zamieszkałym na terenie Miasta i Gminy Łapy:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonych w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie oraz innych okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy materialnej takich jak bezrobocie, niepełnosprawność,

ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność itp.

Stypendium nie przysługuje uczniom:

1. klas zerowych,
2. którzy nie mieszkają na terenie Miasta i Gminy Łapy
3. którzy otrzymują inne stypendium ze środków publicznych z wyjątkiem sytuacji, kiedy łączna kwota otrzymywanych stypendiów nie przekracza 1280 zł (rocznie).
4. którzy zostali umieszczeni w instytucjach zapewniających całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej.

Stypendium może być przyznane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (uczniom szkół ponadgimnazjalnych lub słuchaczom kolegiów).
- Stypendium szkolne realizowane jest poprzez:
- refundację poniesionych kosztów związanych z edukacją na podstawie faktur lub rachunków imiennych wystawionych na wnioskodawcę bądź pełnoletniego ucznia,
- zakup przez szkołę lub MOPS w Łapach pomocy edukacyjnych.

Tabela nr 21: Liczba przyznanych stypendiów szkolnych.

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	482	432	382	300

Tabela nr 22: Łączna kwota wypłaconych stypendiów i zasiłków szkolnych.

	2015	2016	2017
Liczba przyznanych zasiłków szkolnych	5	3	11
Łączna kwota wypłaconych stypendiów i zasiłków szkolnych	527666,00	452510,00	354430,00

8. KARTA DUŻEJ RODZINY.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą

korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18. lub 25. roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych mogą korzystać m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe – rodzice lub małżonkowie rodziców 37 proc. na bilety jednorazowe oraz 49 proc. na miesięczne; zniżek w opłatach paszportowych – 75 proc. w przypadku dzieci i 50 proc. dla rodziców i małżonków rodziców oraz darmowych wstępów do parków narodowych.

Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”. Wykaz zniżek dostępnych w ramach Karty Dużej Rodziny jest dostępny na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl.

Kartę przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

W 2017 roku wpłynęły 54 wnioski od rodzin o wydanie KDR, wydano 180 Kart Dużej Rodziny.

9. KLUB SENIORA.

Uczestnictwo w Klubie Seniora "Po drugiej stronie tęczy" jest dobrowolne i nieodpłatne. Z każdego spotkania jest lista obecności uczestników. Seniorzy uczestniczą systematycznie -podpisanych jest 15 deklaracji -oprócz tego kilkanaście osób uczestniczy akcyjnie. Ideą klubu jest działalność wolontarystyczna. Seniorzy w większości sami planują charakter spotkań - inicjatywa oddolna.

Oferowane formy wsparcia w Klubie to:

Angażowanie się w wolontariat - Seniorzy propagują ideę wolontariatu, doświadczenia życiowe pozwalają na zrozumienie i zauważenie ludzkich potrzeb, cierpienia, samotności. Rozwija się współpraca ze społecznością lokalną, placówkami i instytucjami w Gminie Łapy. Czują się potrzebni, pomocni, cieszą się, a ich potencjał jest jeszcze komuś potrzebny i może być pozytywnie spożytkowany.

Uwrażliwiają się, kształtuje się w nich poczucie empatii. Seniorzy odwiedzają chorych w szpitalu w Łapach, podopiecznych w Domu Pomocy Społecznej w Uhowie, uczniów w Szkole Podstawowej w Uhowie, dzieci w Przedszkolach w Łapach.

Edukacyjne i Kulturalno-oświatowe-

Pozwalają na uczestniczenie w życiu kulturalnym, mogą poznawać ciekawe miejsca, zabytki, tradycje. Seniorzy organizują wyjazdy do teatru, wycieczki w ciekawe zakątki Polski, biorą udział w konferencjach, pogadankach. Gościli seniorów z Michałowa, Knyszyna, Kleosina - biorących udział w projekcie LPK, dla których ich działalność jest wzorem do

naśladowania. Wzięli udział w konferencji na zaproszenie Policji na temat bezpieczeństwa oraz zagrożeń cyfryzacją i podpisywania niekorzystnych umów.. Trójka seniorów reprezentuje Gminną Radę Seniorów. Wzięli udział w wizycie studyjnej aby poznać działalność Rad Seniorów w Polsce. Seniorzy opracowują sztuki teatralne, monologi, do których własnoręcznie przygotowują stroje, dekoracje, dopasowują teksty i piosenki. Utworzyli grupę taneczną, gdzie sami wybierają utwory, kroki taneczne i komponują stroje. Swoimi występami uświetniają wiele imprez organizowanych na terenie Gminy Łapy.

Treningi Kulinarne- Seniorzy bardzo lubią zajęcia zespołowe, współpraca w grupie jest dla nich czymś bardzo oczywistym i potrzebnym. Rozwijają umiejętności manualne, zdrowego żywienia, dekorowania potraw. Wymieniają się przepisami współczesnymi, ale również celebrują dawne przepisy i tradycje. Pieką ciasta, wykonują desery, sałatki, babę ziemniaczaną i inne potrawy, na które zapraszają innych seniorów, częstują dzieci, degustują swoje wyroby na czwartkowych wieczorach tanecznych w „Sali Pod aniołem”.

Zajęcia sportowo-rekreacyjne- sprawność fizyczna jest bardzo ważna, dlatego seniorzy bardzo o nią dbają. Korzystają z siłowni zewnętrznej przy MOPS w Łapach, oraz organizują wycieczki rowerowe np. do Płonki Kościelnej, spacerują z „kijkami” ogniska, korzystają z wyjazdów na basen. Propagują i uczestniczą w zajęciach na świeżym powietrzu.

Zajęcia rękodzielnicze- seniorzy w okolicach świąt rocznych i dni, które można celebrować np. *Dzień Zakochanych*, *Dzień Kobiet* spotykają się i z własnych materiałów wykonują laurki, stroiki, bombki, kwiaty, palmy, którymi później obdarowują najbliższych lub osoby w szpitalu lub DPS.

Imprezy, w których udział wzięli seniorzy w 2017r. to:

- ✓ Potańcówka pod Gwiazdami,
- ✓ Sobótka w Uhowie-tanec, przedstawienie i monolog,
- ✓ Udział z występem tanecznym podczas „Dni Łap”
- ✓ „Dożynki”
- ✓ Droga Krzyżowa ulicami Łap,
- ✓ Mikołajki Miejskie,
- ✓ Happening „Otwórz oczy zareaguj przeciwko przemocy”,
- ✓ Festiwal Taneczny Osób Niepełnosprawnych „Płask”,
- ✓ Wigilia Miejska,
- ✓ Bieg Kikolskiego - pomoc przy poczęstunku,
- ✓ Taneczne wieczorki czwartkowe- integracja.

Oprócz tego osoby starsze – seniorzy z klubu seniora „Po drugiej stronie tęczy” wzięły udział w projekcie „Wdrażanie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach” projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie realizowano:

- Warsztaty rękodzielnicze „Zrób to sam ...”
- Warsztaty taneczne „Taniec to życie”
- Warsztaty kulinarne- „Być jak Gessler”
- „Dietetyka na co dzień”- treningi kulinarne.
- Odwiedziny osób chorych i starszych w szpitalu i DPS
- Celebrowanie rocznych świąt i uroczystości.
- Uczestnictwo w piknikach i festynach na uroczystościach na terenie Gminy i poza nią.
- Poradnictwo w tym specjalistyczne umożliwiające rozwijanie problemów życiowych, świadczonych dla osób starszych.
- „Pamiętamy” wieczorki wspomnień dotyczące rocznic, i osób ważnych lokalnie - odwiedziny na cmentarzach i składanie kwiatów i zapalanie zniczy.
- Spotkania z „ciekawym człowiekiem”.

Ponadto wzięły udział w czytaniu bajek dzieciom w przedszkolu i w bibliotece w Uhowie, przedstawieniu dla dzieci w Szkole Podstawowej w Uhowie z okazji Dnia Dziecka, przedstawieniu dla dzieci rodziców biorących udział w projekcie PAiI. Ponadto odwiedzają chorych w szpitalu i DPS w Uhowie, występują w Domu Kultury w Uhowie, biorą aktywny udział podczas sesji Gminnej Rady Seniorów, uczestniczą w wycieczkach, wyjazdach do teatru itp.

W 2017 roku odbyły się 31 spotkań (po około 2 godz.) udokumentowanych listami obecności oraz wiele spotkań – bez list- prób w związku z planowanymi występami. Tematyka spotkań ustalona w harmonogramie rocznym min: treningi kulinarne, próby teatru, próby tańca, organizacja i omawianie wspólnych przedsięwzięć, zajęcia rekreacyjne, sportowe, wieczorki taneczne, świętowanie imienin uczestników oraz wszystkich świąt kalendarzowych typu Dzień Babci i Dziadka, andrzejkki, Dzień Kobiet, organizowanie pogadanek, uczestnictwo w konferencjach, Spotkania z ciekawymi ludźmi.

10. **WOLONTARIAT**

Ze względu na swoją rolę, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach jest naturalnym miejscem spotkań osób szukających pomocy z osobami chcącymi pomóc. MOPS bardzo dobrze orientuje się w specyfice środowiska, w którym funkcjonuje, zna jego problemy i potrzeby. Angażując wolontariuszy może na nie lepiej i szybciej reagować, bez nakładów finansowych rozszerzać zakres świadczonych usług. Wolontariusze mają w MOPS-ie szerokie pole do działania: zajmują się dziećmi (np. pomoc w odrabianiu lekcji), seniorami, bezrobotnymi, osobami niepełnosprawnymi. Pomagają na terenie Ośrodka, w Świetlicy Socjoterapeutycznej, Środowiskowym Domu Samopomocy, bezpośrednio w domach podopiecznych lub podczas imprez organizowanych przez MOPS.

Uczestnictwo w Klubie Wolontariusza „Bohaterowie codzienności” jest dobrowolne. Z każdym wolontariuszem zawarte jest porozumienie między nim (lub rodzicem, jeśli wolontariusz jest niepełnoletni) a Korzystającym.

Podpisanych jest 20 deklaracji uczestnictwa w projekcie, jednak akcyjnie przychodzi około 30 wolontariuszy. Podpisywana jest na spotkaniach lista obecności. Spotkania organizowane są tak, aby nie kolidowały z nauką młodych ludzi. Dаты i godziny spotkań są dostosowywane w zależności od możliwości wolontariuszy. Odbyły się 44 spotkania udokumentowane listami obecności- oprócz tego odbyło się wiele spotkań bez list- prób związanych z organizacją uroczystości i imprez.

Wolontariusze udzielają się przy wielu imprezach na terenie Gminy Łapy np.:

- ✓ Mikołajki Miejskie
- ✓ „Dni Łap”
- ✓ Happening „Otwórz oczy zareaguj przeciwko przemocy”
- ✓ Festiwal Taneczny Osób Niepełnosprawnych „Płaz”
- ✓ Integracja międzypokoleniowa z Klubem Seniora „Po drugiej stronie tęczy” (wspólne celebrowanie ważniejszych uroczystości).
- ✓ Pomoc przy odrabianiu lekcji słabszym uczniom,
- ✓ Odwiedzanie chorych w szpitalu i DPS Uhowo
- ✓ Udział Organizowaniu i finał „Szlachetnej Paczki”

Podziękowaniem za całoroczną działalność jest organizowana Gala Wolontariatu.

Oprócz tego wolontariusze wzięli udział w projekcie „Wdrażanie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach” projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie realizowano:

- ✓ „Młodzi uczą starszych” - kurs komputerowy dla seniorów,
- ✓ Odwiedzanie cmentarzy w związku z rocznicami i świętem zmarłych,
- ✓ Warsztaty teatralne „Życie to teatr” - umożliwiające ujście negatywnym emocjom oraz prace nad sobą,
- ✓ Warsztaty rękodzielnicze- „Zrób to sam”,
- ✓ Warsztaty kulinarne- „ Być jak Gessler”,
- ✓ Celebrowanie świąt min. Dzień Matki , dzień Kobiet, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Andrzejki,
- ✓ Udział w Sobótce w „Uhowie”.

11. REALIZACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020.

Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Impuls” w Łapach w ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020** za pośrednictwem Stowarzyszenia Bank Żywności Suwałki-Białystok w ramach **Podprogramu 2016 i Podprogramu 2017** w 2017 r. przekazało najbardziej potrzebującym rodzinom paczki żywnościowe. Pomoc żywnościowa realizowana jest w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Do wsparcia uprawnione są osoby, które łącznie spełniają następujące warunki:

- spełniają określone przez MRPiPS kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj.: osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz

- których dochód nie przekracza **1268 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1028zł** dla osoby w rodzinie.

Aby skorzystać z pomocy należy najpierw zwrócić się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach w celu uzyskania skierowania, na podstawie którego wydawane będą paczki.

Tabela nr 23: Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

	Podprogram 2016	Podprogram 2017
Ilość rodzin korzystających z PO PŻ	843	820
Ilość osób w rodzinach korzystających z PO PŻ	1940	1737
Ilość przekazanych paczek żywnościowych	9621	3260
Łączna ilość kg przekazanej żywności	107760,00 kg	31899,20 kg
Wykaz przekazanych produktów żywnościowych:	<ul style="list-style-type: none"> • makaron jajeczny • ryż biały • herbatniki • mleko • ser • groszek z marchewką • fasola biała • koncentrat pomidorowy • powidła śliwkowe • gulasz wieprzowy • filet z makreli w oleju • szynka drobiowa • szynka wieprzowa • pasztet wieprzowy 	<ul style="list-style-type: none"> • groszek z marchewką • fasola biała • koncentrat pomidorowy • powidła śliwkowe • makaron jajeczny • makaron kukurydziany • ryż biały • kasza gryczana • herbatniki maślane • mleko UHT • ser • gulasz wieprzowy • szynka wieprzowa • pasztet wieprzowy

	<ul style="list-style-type: none"> • cukier biały • olej rzepakowy 	<ul style="list-style-type: none"> • filet z makreli w oleju • cukier biały • olej rzepakowy
--	--	---

12. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2018 ROK.

Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych, prowadzona na bieżąco przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy, dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z realizacją Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2021, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny, zachodziła potrzeba:

- a) podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- b) wdrożenie uprawnień organizacyjnych w MOPS w Łapach poprzez oddzielenie wypłaty świadczeń od pracy socjalnej i usług socjalnych,
- c) podejmowanie działań służących aktywizacji (zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej) osób i rodzin marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d) wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- e) wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka, co generuje rozwój asystentury,
- f) rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych,
- g) rozwój działalności klubu seniora i klubu wolontariusza,
- h) rozwój pracy socjalnej, w szczególności poprzez pracę metodą projektu socjalnego,
- i) udostępnienia bazy lokalowej na terenie gminy (np. świetlice, remizy osp) w celu organizowania: grup samopomocowych, spotkań o charakterze obywatelsko - edukacyjnym, warsztatów w zakresie kształtowania umiejętności społecznych mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży,
- j) wyposażenie pracowników w podstawowe narzędzia pracy – wymiana oprogramowania specjalistycznego służącego do realizacji zadań ośrodka na programy pracujące w środowisku windows oraz zakup sprzętu komputerowego, doposażenie stanowisk pracy,

k) realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa dla najbiedniejszych mieszkańców Łap.

L.p.	Klasyfikacja	Wykonanie planu 2017r.	Potrzeby na 2018r.
1.	70005 Gospodarka gruntami, nieruchomościami – zadania własne opłaty za administrowanie i czynsze, koszty postępowania sądowego, wynagrodzenia osobowe pracowników	302 881,28	311 575,00
2.	85153 Zwalczanie narkomanii zadanie własne koszty postępowania sądowego, wynagrodzenia bezosobowe	7 000,00	7 000,00
3.	85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi zadanie własne utrzymanie świetlicy socjoterapeutycznej, wynagrodzenia osobowe i bezosobowe	292 854,00	291 321,00
4.	85203 Ośrodki wsparcia Zadanie zlecone utrzymanie Środowiskowego Domu Samopomocy, szkolenia pracowników, wynagrodzenia osobowe	669 504,00	770 000,00
5.	85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zadanie własne koszt wynagrodzenia specjalistów realizujących program	52 435,12	52 440,00
6.	85206 / 85504 Wspieranie rodziny Zadanie własne wpłaty gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, wynagrodzenia asystentów rodziny, szkolenia	538 666,06	539 618,00
7.	85211 / 85501	13 305 764,69	13 067 000,00

	Świadczenie wychowawcze Program Rodzina 500+		
8.	85212 / 85502 Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki emerytalne i rentowe Zadania własne i zlecone wypłata zasiłków, dodatków do zasiłków i składek	6 582 397,52	6 558 346,00
9.	85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków i świadczeń Zadania własne i zlecone	115 974,78	135 000,00
10.	85214 Zasiłki i pomoc w naturze Zadania własne i zlecone Zasiłki okresowe, zasiłki celowe, inne świadczenia społeczne	3 124 486,53	2 580 000,00
11.	85215 Dodatki mieszkaniowe Zadania własne i zlecone Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	841 913,65	926 000,00
12.	85216 Zasiłki stałe Zadania własne	531 435,00	395 000,00
13.	85219 Ośrodki pomocy społecznej Zadania własne utrzymanie ośrodka, szkolenia pracowników, wynagrodzenia osobowe (w tym pracowników socjalnych, opiekunki, inne) i bezosobowe, podatek od nieruchomości, wydatki inwestycyjne	2 358 110,34	2 443 494,00
14.	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze Zadania zlecone	100 000,00	64 000,00
15.	85228 Oplaty za pobyt w domu pomocy społecznej Zadanie własne gminy	476 651,87	510 000,00

16.	85295 Pozostała działalność Zadanie własne Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, świadczenia społeczne, prace społecznie użyteczne, KIS, Dzienny Dom Senior-WIGOR, „Żółty talerz”, „Aktywna integracja”, KDR	352 418,85	352 221,00
	85295 / 85230 Pozostała działalność Zadania własne Pomoc państwa w zakresie dożywiania	1 005 999,00	480 000,00
17.	85415 Pomoc materialna dla uczniów Zadania własne Zasiłki i stypendia szkolne dla uczniów	354 430,00	68 200,00
18.	85295 Projekt „Aktywna integracja” / Senior+/ 85395 Wdrażanie usprawnień organizacyjnych (dotacja/projekt)	378 256,79 88 560,00 278 600,00	430 354,00 0,00 80 625,00
19.	85503 Karta Dużej Rodziny (od 2017r.)	505,23	0,00
20.	85595 Jednorazowe świadczenie „... za życiem”	4 123,00	0,00
RAZEM:		31 762 967,71	30 062 194,00

Załącznik nr 1

Sprawozdanie z działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI **Świetlicy Socjoterapeutycznej za 2017 rok**

W roku 2017 ze Świetlicy w Łapach i na Osse korzystało łącznie 72 dzieci (52 dzieci w Łapach i 20 dzieci na Osse). Wśród dzieci jest jedno dziecko niepełnosprawne ruchowo i poruszające się na wózku inwalidzkim. Cztero dzieci posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W grupie świetlicowej znajdują się również dzieci z opiniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczącymi dostosowania nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości.

Problemy z którymi najczęściej borykają się nasze rodziny to: alkoholizm, przemoc w rodzinie, brak zaradności życiowej, bezrobocie, rodziny niepełne, matki lub ojcowie samotnie wychowujący dzieci, wielodzietność, problemy wychowawcze z dziećmi, zaburzenia zachowania dzieci. Rodzicom często brakuje umiejętności wychowawczych. Niektóre rodziny są objęte nadzorem kuratora, pomocą asystenta i psychologa, wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównymi problemami z jakimi borykają się dzieci uczęszczające do świetlicy są:

- trudności w wyrażaniu, nazywaniu uczuć
- trudności w radzeniu sobie z uczuciami szczególnie trudnymi
- agresja
- nieadekwatny obraz własnej osoby
- nieumiejętność dostrzegania własnych zalet
- trudności w byciu w grupie
- trudności we współpracy
- trudności w komunikowaniu się
- brak umiejętności słuchania
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem, sytuacjami konfliktowymi, trudnymi
- brak asertywności
- deficyty empatii
- trudności w nawiązywaniu i utrzymaniu relacji
- nieśmiałość, wycofanie, izolowanie się
- zniekształcone sądy poznawcze dotyczące siebie, świata i innych ludzi
- deficyty uwagi, impulsywność, nadruchliwość
- trudności w nauczaniu, zaległości programowe

Świetlica realizuje swe zadania poprzez prowadzenie działalności: socjoterapeutycznej, profilaktycznej, wychowawczej.

W zakresie działalności socjoterapeutycznej w świetlicy w Łapach prowadzone były 4 cztery grupy wiekowe do końca roku szkolnego 2016/2017 : najmłodsza I, najmłodsza II, średnia i najstarsza.

W roku szkolnym 2017/2018 w świetlicy w Łapach prowadzone są 3 grupy socjoterapeutyczne: I grupa- realizująca program przezwyciężania nieśmiałości u dzieci, II-grupa, III-grupa. W Świetlicy na Osse funkcjonuje jedna grupa socjoterapeutyczna.

Program przezwyciężaniu nieśmiałości u dzieci znajduje się na liście rekomendowanych programów profilaktycznych na 2017r przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Stworzenie grupy dzieci nieśmiałych oraz praca z nimi podyktowane było potrzebami i obserwacjami.

Celem programu przezwyciężania nieśmiałości jest:

- stworzenie dzieciom nieśmiałym okazji do rozwijania umiejętności poznawczych, społecznych i emocjonalnych
- pomoc w przezwyciężaniu bierności, bezradności oraz zaszczepienie poczucia sprawstwa
- wzmacnianie ich wewnętrznych sił i wiary w siebie i swoje możliwości
- kształtowanie optymistycznego stylu wyjaśniania przyczyn zdarzeń

Treści programowe poszczególnych grup socjoterapeutycznych dostosowane są do deficytów konkretnej grupy a skupione głównie wokół następujących bloków tematycznych:

- Integracja
- Poznajemy siebie i innych,
- Budowanie pozytywnego obrazu własnej wartości
- Moi najbliżsi – rodzina,
- Nasze uczucia,
- Asertywność,
- Skuteczna komunikacja,
- Rozwiązywanie konfliktów,
- Radzenie sobie ze stresem,
- Profilaktyka uzależnień.

W zakresie działalności profilaktycznej prowadzone są zajęcia przygotowujące dzieci i młodzież do radzenia sobie z zagrożeniami (jest to realizowane w ramach zajęć socjoterapeutycznych, wychowawczych, indywidualnym kontakcie oraz w czasie wakacyjnego wyjazdu wzbogaconego o program profilaktyczny, comiesięcznych zebraniach społeczności świetlicowej, która pełni rolę społeczności korekcyjnej).

W zakresie działalności wychowawczej:

- prowadzone są zajęcia grupowe z wykorzystaniem zabaw i gier psychologicznych
- zajęcia kulinarne
- zajęcia twórcze: plastyczne, muzyczne i teatralne, klub majsterkowicza
- zajęcia ruchowe
- zajęcia poza świetlicą: wycieczki, obozy profilaktyczne, wyjścia w teren, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjścia do Biblioteki, wyjścia do zaprzyjaźnionych placówek np. Dziennego Domu Senior +

Wakacje i ferie Świetlicy Ferie

W drugim tygodniu ferii od 30 stycznia do 3 lutego wspólnie z Parafią Św. Krzyża organizowaliśmy tygodniowe zimowisko w którym uczestniczyło 41 dzieci w tym 20 dzieci

ze Świetlicy Socjoterapeutycznej. Każdy dzień rozpoczynał się mszą świętą i wspólną modlitwą. Odwiedziliśmy nową otwartą w Łapach Strefę Kubusia oraz siłownię, gdzie można było wyskakać nadmiar energii. Dużo frajdy sprawił dzieciom wyjazd do Ośrodka Edukacji Leśnej „Cyraneczka”. Tego dnia aura była iście zimowa i zabrane przez dzieci sanki bardzo się przydały. Zawody saneczkowe, spacer po lesie i ognisko

z kiełbaskami sprawiły, że pobyt w leśniczówce bardzo się wszystkim podobał. Ciekawa lekcja przyrody przy kominku spowodowała, że wszyscy doceniliśmy jak dobrze mamy zimą w ciepłych domach czego nie można powiedzieć o zwierzętach, które niekiedy walczą o przetrwanie mroźnej zimy. Zabrane przez dzieci aparaty fotograficzne przydały się w czasie wędrowki po lesie. Przy kominku wspólnie oglądaliśmy i omawialiśmy zrobione przez dzieci zdjęcia kory drzewnej. Na feriach nie brakowało zawodów sportowych, wspólnych zabaw z chustą animacyjną, zajęć plastycznych oraz licznych konkursów. Na zakończenie odbył się bal przebierańców gdzie dzieci prezentowały przygotowane za zajęciach maski karnawałowe. Na pożegnanie wszyscy wspólnie zatańczyliśmy poznane tańce „ciecie recie” , „takata”.

Wakacje

W dniach od 3 do 7 lipca odbywały się Półkolonie zorganizowane przez Parafię Świętego Krzyża oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach, w których uczestniczyło 67 dzieci.

Pierwszy dzień był dniem integracyjnym. Obie grupy Parafialna oraz Świetlicowa mogły zintegrować się w sportowych konkurencjach przygotowanych dla nas przez OKF na Stadionie. Nauka zdrowej rywalizacji w grze w piłkę nożną, berka,

dmuchaniu balonów, budowaniu zamków z piasku oraz konkursie zagadkowym okazały się nie lada wyzwaniem dla tak licznej grupy dzieci.

Dzieciaki gościły też u zaprzyjaźnionych ze Świetlicą Seniorów w Dziennym Domu Senior „+” gdzie uczestniczyły w zajęciach sportowych, robiły pocztówki oraz nauczyły się pleść bransoletki .

W czasie tygodnia Półkolonii miały miejsce dwa wyjazdy: na basen oraz do Ośrodka Edukacji Leśnej „Cyraneczka”. Obcowanie z naturą oraz edukacyjna dyskusja na temat roślinności napotkanej w czasie wędrowki po lesie oraz ognisko dostarczyło wszystkim niezapomnianych wrażeń.

Uczestnicy Półkolonii miło spędzili też czas w Świetlicy Socjoterapeutycznej gdzie brali udział w zajęciach: plastycznych, sportowych oraz kulinarnych i tanecznych. Dużo frajdy miały dzieci z przygotowania sobie pysznych deserów. Na zakończenie Półkolonii na wszystkich czekało jedno z ulubionych dań wszystkich dzieci-pizza.

Od 19 do 25 lipca 11 dzieci wypoczywała w Balikach na profilaktycznym wypoczynku „7 cudów świata”. W czasie tygodniowego pobytu dzieci uczestniczyły w:

- 24 godzinnych zajęciach sportowych i tanecznych (promocja zdrowia)
- 27 godzinnych warsztatach z profilaktyki uzależnień
- 18 godzinnych zajęciach relaksacyjnych

(przystosowanie do życia społecznego)

Od 16 do 31 sierpnia trwały dni otwarte w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach. Dzieci uczęszczające do placówki w tym czasie brały udział w zajęciach sportowych, plastycznych, kulinarnych i teatralno-muzycznych. W ostatnim dniu wszyscy uczestniczyli w Dniu Asystenta. Wspólna wyprawa na kontynenty oraz pokonywanie różnych trudności, rozwiązywanie zagadek i łamigłówek dostarczyła wszystkim niemało atrakcji oraz wiedzy. W podróży po całym świecie przydatne były różne umiejętności takie jak: współpraca, szybkość działania, podejmowania decyzji, komunikatywność i kreatywność.

Świetlica w społeczności lokalnej

XIII Przegląd Kolęd i Pastorałek

Dnia 09.01.2017r. odbył się już po raz XIII Przegląd Kolęd i Pastorałek. Świetlica nasza już od kilku lat bardzo chętnie bierze udział w organizowanym przez Stowarzyszenie Sportowo-Edukacyjne „Petrus” Przeglądzie. W roku 2017 również włączyliśmy w to zbiorowe kolędowanie by wspólnie cieszyć się z narodzenia Pana.

Grupa świetlicowa „**Świetliki**” zaprezentowała się na scenie z następującymi kolędami:

„Tryumfy”, „Pójdźmy wszyscy do stajenki”, „Wśród nocnej ciszy”

Świetlicę naszą reprezentowali również soliści a byli to:

Wiktoria Łapińska „Mario czy Ty wiesz?”

Paulina Sienkiewicz „Lulajże Jezuniu”

Iza Bogusz „Maleńka miłość”

Konkurs plastyczny i literacki „Złoty talerz” - „Marnowanie żywności to..”

Bank Żywności Suwałki-Białystok w ramach realizacji programu, w którym uczestniczyła nasza Świetlica zaprosił dzieci do udziału w konkursie literacko-plastycznym dotyczącym nie marnowania żywności. Prace naszych podopiecznych zostały wysłane do organizatorów.

Kiermasz wielkanocny

Dnia 2 kwietnia odbył się kiermasz rękodzieła w Parafii Św. Krzyża a 5 kwietnia w Parafii Piotra i Pawła. Dzięki współpracy z parafiami może prezentować nasze rękodzieło świetlicowe również społecznościom parafialnym. Można było zobaczyć: styropianowe jaski, drewniane stroiki i stojaki do jaj, decupage, palmy wielkanocne, pocztówki świąteczne, anioły itp.

Konkurs powiatowy „Superowa zakładka do książek”

W kwietniu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Łapy we współpracy ze Starostwem Powiatowym oraz Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich organizowała konkurs dla dzieci klas II oraz III „Superowa zakładka do książek”.

Świetlica nasza, której jednym z zadań jest rozbudzenie zamiłowania do czytania książek postanowiła by dzieci z klas II oraz III, które uczęszczają do naszej placówki włączyły się w to działanie. Na początku wspólnie z dziećmi poszukiwaliśmy w internecie cytatów, które mogłyby znaleźć się na naszych zakładkach. Następnie na zajęciach plastycznych przygotowaliśmy piękne, niepowtarzalne zakładki do książek, które zostały zanesione do Biblioteki w Łapach. Praca jednej z dziewczynek została wyróżniona.

Zakończenie Roku Akademickiego na Uniwersytecie III Wieku

podziękowaniu zostawiliśmy Seniorom.

Dnia 8 czerwca mogliśmy wystąpić gościnnie na zakończeniu Roku Akademickiego Uniwersytetu III Wieku. Występ naszych dzieci był również podziękowaniem dla uczestników Uniwersytetu za prezent z okazji Dnia Dziecka jaki otrzymaliśmy. Pantomima pt „Dzielenie się miłością” którą zaprezentowały nasze dzieci oddawała to co niezmiennie łączy wszystkich ludzi bez względu na wiek. Im bardziej dzielimy między innych tym co posiadamy, tym bardziej to rośnie, mnoży się i owocuje-takie przesłanie w

Dni Łap

Dnia 11 czerwca to kolejne święto, w które nasza Świetlica aktywnie się włączyła od lat. W czasie Dni Łap dzieci ze świetlicy zaprezentowały się na scenie w tanecznym rytmie. Przygotowaliśmy również tradycyjnie loterie fantową dla najmłodszych.

Piknik rodzinny „W rodzinie siła”

W ostatnim tygodniu nauki 21 czerwca na placu przy MOPS w Łapach odbył się rodzinny piknik. Nieodpłatnie dostępny był sprzęt rekreacyjny tj. zjeżdżalnia, zamek, boisko piłkarskie, trampolina raz

animacje, gry, konkursy oraz występy dzieci ze Świetlicy oraz Seniorów. Dla rodziców odbył się warsztat z psychologiem pt. „ Jak budować poczucie własnej wartości u dzieci .”

Zwieńczeniem całodziennego rodzinnego świętowania oraz wspólnego spędzania czasu wolnego, co jest niezwykle ważne w budowaniu poczucia własnej wartości u dzieci był wspólny posiłek. Rodzinne biesiadowanie przy stole pełnym smakołyków możliwe było dzięki uczestnictwie w projekcie „Sojusz-Pełny Talerz”.

IX Zawody Latawcowe

Świetlica Socjoterapeutyczna wzięła udział w IX Zawodach Latawcowych organizowanych przez Dom Kultury w Łapach. Zawody odbyły się 1 października na Bindudze.

Na zajęciach z majsterkowania dzieci wraz z wychowawcą przygotowały dwa rodzaje latawców: płaski i skrzynkowy. Różne były pomysły na dekorowanie i malowanie ale jak to w pracy grupowej bywa trzeba było w końcu dojść do porozumienia.

Tego dnia pogoda dopisała. Słońca nie zabrakowało a ciepła i miła atmosfera dzięki organizatorom zawodów dodawała wszystkim otuchy i odwagi. Latawce szybowwały wysoko w chmurach a dzieciaki cieszyły się, że mogą świetnie spędzić niedzielne popołudnie. Na zakończenie wszyscy wspólnie udaliśmy się na ognisko.

Świetlica nasza zajęła III miejsce w kategorii Junior-latawce płaskie oraz otrzymała puchar i wyróżnienie Dyrektora Domu Kultury.

Dożynki Gminne

Dnia 3 września w Płonce Kościelnej odbyły się Dożynki Gminne. Jak co roku nie zabrakowało też i naszego stanowiska z rękodziełem świetlicowym. Przygotowane też było stanowisko do prac plastycznych, gdzie można było robić: maski, zwierzątka, korala itp. W tym roku Świetlica nasza tradycyjnie startowała w X już edycji konkursu „Najlepszy produkt lokalny Gminy Łąpa”. Tym razem zespół „Świetliki” przedstawiły pantomimę pt. „Dzielenie się miłością”. Świetlica została

nagrodzona wyróżnieniem oraz nagrodą pieniężną w wysokości 200 z

Łapska Akademia Wokalna

Dnia 27 października w Domu Kultury w Łapach odbyła się V edycja konkursu wokalnego „Łapska Akademia Wokalna”. Na scenie Domu Kultury wystąpiło ponad 140 dzieci w 5 kategoriach wiekowych: przedszkolna, klasa I-III, IV-VII i gimnazja oraz zespoły. Świetlicę naszą w kategorii gimnazjum reprezentowały: **Paulina Sienkiewicz** z piosenką „Czas nie będzie na nas czekał”, **Wiktoria Łapińska** z piosenką „Za nim pójdę”, **Izabela Bogusz** z piosenką „Kolorowy wiatr”. W kategorii zespoły

zaprezentował się świetlicowy zespół „Świetliki” z piosenką „Czerwone jagody”. Świetliki zostały nagrodzone wyróżnieniem oraz dyplomem. Każdy z uczestników został obdarowany medalem.

Kiermasz na Boże Narodzenie

Dnia 10 grudnia w niedzielę w budynku Katolickiej Szkoły Podstawowej odbył się Kiermasz Bożonarodzeniowy. Można było nabyć lub obejrzeć przeróżne rękodzieło, które może być świąteczną dekoracją własnego domu lub pięknym, niepowtarzalnym prezentem dla kogoś bliskiego. Na stoiskach Świetlicy Socjoterapeutycznej, Dziennego Domu „Senior Wigor” oraz Środowiskowego Domu Samopomocy nie brakowało: stroików bożonarodzeniowych, bombek, drzewek świątecznych wykonanych przeróżnymi technikami, obrazków, aniołów, mikołajów, świec oraz kartek świątecznych.

Paczki dla rodzin

Pod koniec roku 6 rodzin najbardziej potrzebujących z naszej Świetlicy zostało obdarowanych żywnościowymi paczkami. Paczki przygotowane zostały ze „Świątecznej zbiórki żywności w Tesco” która przekazana została naszej placówce w ramach współpracy z Bankiem Żywności. Pozostała część żywności została w placówce i wykorzystywana była w ramach zajęć kulinarnych.

Wigilia Miejska

W tym roku również Świetlica nasza włączyła się w organizację Wigilii Miejskiej. Wspólnie s seniorami z Dziennego Domu Senior + przygotowaliśmy międzypokoleniową jasełka pt „a ja czeka na Ciebie mój Boże”. Na zajęciach kulinarnych upiekliśmy z dziećmi muffiny , które również rozdawaliśmy przybyłym gościom.

Jasełka na sesji Rady Miejskiej

Dnia 20 grudnia dzieci ze Świetlicy Socjoterapeutycznej wystąpiły z jasełka

na sesji Rady Miejskiej.

Jasełka „Nie było miejsca dla Ciebie” była wprowadzeniem do spotkania opłatkowego Rady Miejskiej. Występ przed przedstawicielami naszej Gminy był niezwykle stresujący dla naszych aktorów. Jednak takie sytuacje pokazują, że radzenie sobie ze stresem i konfrontacja z trudnymi sytuacjami działa na nasze dzieciaki mobilizująco. Nagrodą za występ były batony wręczone przez Panią Burmistrz

Udział Świetlicy w projektach

„Sojusz-Pelny talerz”

Od listopada 2016 do sierpnia 2017 roku Świetlica nasza uczestniczy w **Projekcie „Sojusz-Pelny talerz”**, który jest częścią Programu „Żółty talerz”, uruchomionego przez Kulczyk Foundation.

W ramach Projektu dzieci ze Świetlicy dwa razy w miesiącu miały ciepły posiłek.

Żywność, która trafiała do Świetlicy z Banku Żywności, ze zbiórek była

wykorzystywana na zajęciach kulinarnych. Dzieciaki mogły nauczyć się jak przygotować prosty i zdrowy posiłek, podwieczorek i zdrową przekąskę czy też deser. Do współdziałania we wspólnym kucharzeniu w Świetlicy zapraszaliśmy: wolontariuszy, rodziców, a także zaprzyjaźnione z naszą placówką Seniorki z Dziennego Domu Senior +. W trakcie realizacji Projektu odbywały się zajęcia na których oprócz umiejętności praktycznych dzieci mogły dowiedzieć się :

- co to jest zdrowe odżywianie,
- poznali nawyki zdrowego, racjonalnego odżywiania się,
- poznali zasady higieny osobistej podczas przyrządzania i spożywania dań,
- zapoznali się z podstawowymi zasadami bezpiecznego zachowania się w kuchni,

W ramach projektu odbyło się również spotkanie z dietetykiem.

Imprezy okolicznościowe w Świetlicy

Dzień Babci i Dziadka

Dnia 20 stycznia Świetlica nasza udała się z życzeniami z okazji Dnia Babci i Dziadka do Dziennego Domu Senior + w Łapach.

Dzieci na tę okazję przygotowały prezenty w formie kalendarzy oraz ciasta. Część artystyczna w wykonaniu dzieciaków oraz życzenia i gromkie sto lat dla zaprzyjaźnionych Seniorów było tylko początkiem dobrej zabawy. Wspólne karaoke, konkursy oraz tańce, których nie zabrakowało tego dnia były

dowodem na to, że Seniorzy i dzieci to całkiem zgrana drużyna w której jedni mogą dużo nauczyć się od drugich. Wiele radości wywołali nagle przybyli nieznani przebierańcy, którzy żwawo dołączyli do grupy tańczących. Największą sympatię zyskała „przebierańcowi” babcia Marcina, której żadna choreografia taneczna nie sprawiała kłopotów.

Dzień Babci i Dziadka u Seniorów był świetną zabawą dla wszystkich. Wspólna decyzja Seniorów i dzieci była taka, by do podarowanych kalendarzy co najmniej cztery razy w roku dopisać jedno z najwspanialszych świąt-**Dzień Babci i Dziadka**.

Walentynki

W przeddzień Dnia Św. Walentego w naszej Świetlicy świętowaliśmy dzień zakochanych. Na tę okazję przez ponad tydzień wszyscy przygotowywali pocztówki, które to zbierane były w skrzynce na listy.

Tego wieczoru rozdano pocztę walentynkową, która ledwo mieściła się we własnoręcznie przygotowanej skrzynce na listy. Każdy dostał pocztówkę, list co wywołało uśmiech i

zadowolenie na twarzach świetliczaków. Wspólna dyskoteka zjednoczyła wszystkich którzy cenią sobie dobrą zabawę. W przerwie nie zabrakowało wspólnego ciepłego poczęstunku – spaghetti, które zostało przygotowane w ramach projektu „Sojusz pełny talerz”. Okazało się, że był to dobry pomysł bo siły tego dnia bardzo się przydały. Nie tylko tańce ale też walentynkowe konkurencje wymagały od dzieciaków sporo wysiłku. Walentynkowy tor przeszkód, czytana bajka „Dzieciaki jadą do zoo” oraz inne sportowe i taneczne konkurencje oraz ogrom listów i pocztówek uczyniły ten dzień udanym.

Dzień Kobiet

Tradycyjnie dnia 8 marca świętowaliśmy Dzień Kobiet w Świetlicy.

Tego dnia panie, kobiety dziewczyny i dziewczynki miały swe święto. Na tę okazję w ramach zajęć plastycznych chłopcy przygotowali wszystkim kobietom świetlicowym „lizaki- kwiaty”. Zostały one wręczone wraz z życzeniami.

Z okazji Święta Kobiet w naszej świetlicy został przygotowany Koncert Życzeń. Starsze dziewczyny zajęły się zebraniem chętnych, którzy to tego wyjątkowego dnia chcieli wystąpić przed świetlicową publicznością. Nie zabrakowało znanych przebojów związanych z kobietami „Być kobietą” „Baby ach te Baby” oraz innych, które dzieciaki znają i chętnie śpiewają.

Świętowanie zakończyło się wspólnym posiłkiem-pizzą. Danie lubiane nie tylko przez panie, które tego dnia czuły się na pewno wyjątkowo.

Wielkanocne spotkanie z rodzicami

Dnia 11 kwietnia w Świetlicy miało miejsce spotkanie z rodzicami. Na tę okoliczność wspólnie z dziećmi upiekliśmy wielkanocne baby, babeczki i inne wielkanocne przysmaki. Wspólnie nakryliśmy do stołu na którym nie zabarkowało własnoręcznie przygotowanych świątecznych dekoracji. Rodzice zanim dołączyli do dzieci uczestniczyli w warsztatach z psychologiem „Wychowanie jako zadanie”-dotyczących złości i agresji. Na zakończenie wszyscy uczestniczyli we wspólnych warsztatach plastycznych gdzie dzieci wraz z rodzicami robili

styropianowe jaja.

Dzień Dziecka

Dzień Dziecka w Świetlicy świętowaliśmy bardzo uroczyście i przez dwa dni.

W pierwszy dzień naszego świętowania **31 maja** gościliśmy piłkarza **Jagiellonii Białostok-Przemysława Frankowskiego**. Dowiedzieliśmy się, że warto rozwijać swoje pasje i zainteresowania oraz wierzyć w swoje

możliwości i siły. Wówczas możemy wiele w życiu osiągnąć, czego przykładem jest Pan Przemysław. Sport jest nie tylko wielką frajdą i zdrowiem, ale konstruktywnym sposobem na spędzanie czasu wolnego. W ramach podziękowania za spotkanie dzieciaki wcieliły się w rolę czirliderek i zatańczyły z pomponami. Przygotowały też pamiątkowe plakaty, które w podziękowaniu wręczyły piłkarzowi.

Tego dnia emocji w naszej Świetlicy nie brakowało gdyż na dzieciaki czekały lody oraz grill, który zasponsorowany został przez uczestników Uniwersytetu III Wieku.

Wolontariusz z ZSM w Łapach uczący się w klasie mundurowej poprowadził musztrę, która była kontynuacją sportowego Dnia Dziecka w świetlicy.

Dnia 1 czerwca Świetlicę naszą odwiedzili Seniorzy z Dziennego Domu Senior „+”. Przybyli do naszych dzieciaków z życzeniami i słodkościami. Cała społeczność świetlicowo-seniorowa rywalizowała ze sobą w 3 grupach. W kwizie i innych konkurencjach przydatna była wiedza i umiejętności każdej grupy

wiekowej. Zaprezentowane przez dzieci tańce wzbudziły zainteresowanie Seniorów. Więc coś czekamy kolejnego spotkania, może Seniorzy zechcą dołączyć do naszej grupy tanecznej bo wspólne przedstawienie mamy już za sobą.

Andrzejki w Świetlicy

Dnia 24 listopada w Świetlicy odbył się wieczór andrzejkowy. By tradycji stało się zadość nie zabrakowało wróżb i dobrej wspólnej zabawy. Według dawnych wierzeń andrzejkowa noc miała magiczną moc, która uchylała wrota do tajemniczej, nieznannej przyszłości. Tak też było tego dnia w Świetlicy. W role wróżbitów wcielili się wolontariusze z Zespołu Szkół Mechanicznych w Łapach Janek i Krzys. To oni zabrali nas w świat wróżb gdzie z ciekawością każdy mógł wywróżyć sobie

imię swej drugiej połówki, dowiedzieć się co czeka na nas w najbliższym czasie, czy też w przyszłości jaki zawód będzie się wykonywało. Nie zabrakowało też lania wosku, zabaw ruchowych oraz quizu na temat znajomości bajek i kreskówek. Na zakończenie był słodki poczęstunek przygotowany wspólnie z dziećmi na zajęciach kulinarnych oraz dyskoteka.

Mikołajki w Świetlicy

W dniu imienin Św. Mikołaja 6 grudnia przybyły do naszej placówki nowi goście. W Świetlicy znajdzie się miejsce dla każdego, tak też i 4-osobowa rodzina Misiów: mama, tata, córka i syn zostali gorąco powitani i przyjęci. Wszystko za sprawą Św. Mikołaja który tego dnia

odwiedził naszą Świetlicę i przyniósł wszystkim wiele prezentów. Rodzina Misiów pochodzi z Fundacji ETOH oraz PARPA i będzie pomocna w pracy indywidualnej jak również na zajęciach socjoterapeutycznych w Świetlicy. Misiaki od pierwszego momentu zyskały sobie sympatię dzieci, które miały głowę pełną pomysłów na wspólne zabawy.

Oprócz rodziny Misiów i słodczy dzieci zostały obdarowane tego dnia przez Św. Mikołaja nowościami na PS3 Fifa 18 oraz na PC Football Manager jak również puzzlami w barwach Jagiellonii.

Wigilia w Świetlicy

Dnia 14 grudnia w Sali Anielskiej odbyła się Wigilia dla dzieci ze Świetlicy Socjoterapeutycznej oraz ich rodzin. Swą obecnością zaszczyli nas władze miasta: Pani Burmistrz - Urszula Jabłońska oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Pan Sławomir Maciejewski. Obecna była Pani Wice Dyrektor MOPS Katarzyna Żukowska-Koc oraz księża Ks. Andrzej oraz Ks. Jacek. Na tę szczególną wigilijną noc dzieciaki przygotowały jasełka "Nie było miejsca dla Ciebie". Miejsca przy stole co prawda nie zabrakowało nikomu choć

trzeba przyznać że "świetlicowa rodzina" liczyła niemal 100 osób. Wspólne śpiewanie kołęd, łamanie się opłatkiem oraz wieczerza wigilijna to czas kiedy spotykamy się wszyscy razem dzieci i ich rodzice, opiekunowie. Cieszymy się bardzo, że w takich chwilach jak Boże Narodzenie jesteśmy razem bo to znaczy, że jesteśmy dla siebie ważni. Tylko tam gdzie człowiek jest ważny dla drugiego człowieka mogą dziać się wielkie rzeczy, mogą dokonywać się pozytywne zmiany.

Edyta Michałowska
Kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej

Załącznik nr 2

Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Środowiskowego Domu Samopomocy w Łapach
ul. Główna 50, 18-100 Łapy
za 2017 rok

Liczba miejsc	44
Liczba uczestników na 31.12.2017 r., w tym w domu typu: A, B, C	Ogółem - 44 , w tym: A-5 B-39 C-
Liczba osób korzystająca z usług ośrodka z innych gmin na podstawie zawartych porozumień	Nie dotyczy
Frekwencja uczestników w poszczególnych miesiącach roku - styczeń - luty - marzec -kwiecień - maj -czerwiec - lipiec - sierpień - wrzesień - październik -listopad -grudzień	Styczeń - 88% Luty - 93% Marzec - 90% Kwiecień - 88% Maj - 85% Czerwiec - 86% Lipiec - 86% Sierpień - 83% Wrzesień - 86% Październik - 85% Listopad - 84% Grudzień - 84%
Liczba miejsc hostelowych	Nie dotyczy
Liczba osób korzystających w ciągu roku z miejsc hostelowych: - średni czasokres pobytu, - przyczyna skierowania	Nie dotyczy
Liczba osób na które została wykorzystana podwyższona dotacja zgodnie z art.51c ust 5 ustawy o pomocy społecznej	0

I. Formy i efekty prowadzonej działalności (opis wykonania i ocena realizacji):

Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

1. Podczas **treningu samoobsługi i zaradności życiowej** uczestnicy uczą się obsługiwać pralkę automatyczną, prasować, zmywać naczynia, porządkować przestrzeń wokół siebie, pielęgnacji kwiatów, gospodarować pieniędzmi, wypełniać proste dokumenty oraz załatwić podstawowe sprawy urzędowe.
2. **Trening higieniczny** ma na celu wyrabianie nawyku codziennego dbania o higienę osobistą (mycie zębów, włosów, mycie całego ciała itp.), zadbania o swój wygląd zewnętrzny oraz wyrabianie nawyków prozdrowotnych. Cele realizowane są przez organizowanie pogadarek, instruktażu oraz umożliwienie uczestnikom wykonywania w/w czynności higienicznych w placówce.
3. **Trening kulinarny** ma na celu nabycie przez uczestników takich umiejętności jak gotowanie, pieczenie, układanie codziennego jadłospisu, sporządzania listy zakupów i ich dokonywania. Podczas tych zajęć uczestnicy uczą się również samodzielnego posługiwania sprzętem AGD. W ośrodku jest dobrze wyposażona kuchnia z jadalnią, która umożliwia realizację w/w celów.
4. Zajęcia **stolarskie** prowadzone są w celu zdobycie wiedzy na temat drobnych napraw i konserwacji przedmiotów będących na wyposażeniu placówki oraz zdobycie umiejętności z zakresu obróbki drewna. Podczas tych zajęć uczestnik uczy się również korzystać z wkrętarki, otwornicy, wiertarki i imadła, posługiwać się podstawowymi narzędziami typu młotek, śrubokręt, kombinerki itp.
5. W ramach zajęć **krawieckich** uczestnicy uczą się prostych ściegów szycia ręcznego, przyszywania guzików, haftu krzyżkowego, szydełkowania, robienia na drutach oraz obsługi maszyny do szycia.
6. W pracowni **komputerowej** uczestnicy nabywają umiejętności posługiwania się zestawem komputerowym, jego oprogramowaniem oraz nabywają umiejętności jego zastosowania w nauce, zabawie i rozwijaniu zainteresowań. Pracownia komputerowa daje możliwość samodzielnego przygotowania dokumentów w edytorze tekstu oraz korzystania z Internetu. W pracowni działa „zespół redakcyjny”, który zajmuje się prowadzeniem kroniki, gazetek ściennych, aktualizacją strony internetowej oraz prowadzeniem profilu na Facebooku.
7. Podczas **zajęć rewalidacyjnych** uczestnicy nabywają nowe umiejętności w zakresie funkcjonowania poznawczego i społecznego, jak też utrwalają sprawności takie jak pisanie, czytanie i liczenie.

2. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

Dzięki uczestnictwu w **treningu prowadzenia rozmowy** domownicy nabywają takie umiejętności jak wyrażanie swoich myśli, współpracy w grupie podczas wykonywania wspólnego zadania i aktywnego słuchania

W „Sali Doświadczenia Świata” – uczestnicy pobudzają swoje zmysły: wzroku, słuchu, dotyku oraz relaksują się i wyciszają. Trenowanie umiejętności wprowadzania się w stan relaksacji zmniejsza napięcia psychiczne i fizyczne, co w efekcie pozwala osiągnąć poprawę nastroju i samopoczucia.

3. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

Trening umiejętności spędzania czasu wolnego – podczas realizacji tego treningu uczestnicy mają możliwość rozwijać swoje zainteresowania lekturą książek, czasopism (biblioterapia), audycjami telewizyjnymi i radiowymi, a także rozwijają umiejętność korzystania z takich form spędzania czasu wolnego jak: turystyka rekreacyjna, udział w

impresach kulturalnych, sportowych i towarzyskich. Poprzez ten trening uczestnik uczy się konstruktywnie zarządzać czasem wolnym i rozwijać swoje zainteresowania.

Zajęcia **plastyczne** mają na celu kreowanie przez działania twórcze pozytywnych postaw wychowawczych, własnej kultury, obyczajów, poczucia własnej wartości oraz doskonalenie sprawności manualnych. Podczas zajęć uczestnicy uczą się technik plastycznych takich jak: malowanie, szkicowanie, rysowanie, wykonywania kartek okazjonalnych, lepienia form przestrzennych z gliny, plasteliny i modeliny, podstaw techniki filcowania, decoupage, florystyki, papieroplastyki oraz quillingu, właściwego zastosowania przyrządów do różnego rodzaju prac plastycznych, dbałości o estetykę stanowiska pracy.

Podczas zajęć **teatralnych** uczestnicy rozwijają wrażliwość emocjonalną, wyobraźnię oraz pobudzani są do aktywności twórczej. Ponadto uczą się wyrażać uczucia, emocje za pomocą ruchów, mimiki, pracy z tekstem, komunikacji werbalnej i niewerbalnej, efektywnej pracy w grupie, obowiązkowości oraz sposobów radzenia sobie z treścią podczas występów scenicznych.

Zajęcia **muzyczne** pozwalają uczestnikom na uzewnętrznienie swoich emocji poprzez śpiew, taniec oraz grę na instrumentach perkusyjnych.

Ukazane treningi i zajęcia realizowane są w toku codziennej pracy; monitoring prowadzony jest w ramach cyklicznych spotkań zespołu wspierająco- aktywizującego. Oceny realizacji wskazanych działań można dokonać w oparciu o prowadzone dzienniki zajęć.

4. Poradnictwo psychologiczne (opis rozwiązania: wewnętrzne czy zewnętrzne).

W placówce zatrudniony jest psycholog (1/2 etatu), który prowadzi indywidualną i grupową terapię psychologiczną mającą na celu rozwiązywanie problemów poszczególnych uczestników oraz ich opiekunów.

5. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych (opis rozwiązań).

W placówce zatrudniona jest pielęgniarka, która swą opieką obejmuje wszystkich uczestników. Zadania pielęgniarskie realizowano w oparciu o bieżące potrzeby uczestników. Farmakoterapią zleconą objęte jest kilkoro podopiecznych, natomiast farmakoterapią doraźną wszyscy. Polega ona na opatrywaniu drobnych skaleczeń i oparzeń, podawaniu leków przeciwbólowych, i uspokajających, ustalanie wizyt lekarskich i poradnictwo pielęgniarskie. Pracownik monitoruje również stan ciśnienia tętniczego krwi i poziom cukru.

6. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (opis rozwiązań).

Realizacja zadania obejmuje asystenturę pracownika przy załatwianiu spraw urzędowych przez uczestników, a także przekazywanie danych teleadresowych różnych instytucji i poradnictwo.

7. Realizacja niezbędnej opieki (opis rozwiązań).

Zadanie realizowane jest poprzez otaczanie uczestnika, którego stan zdrowia tego wymaga, opieką indywidualną przy czynnościach higienicznych, ruchowych tj. np. przemieszczaniu się w ośrodku, jedzeniu itp.

8. Realizacja terapii ruchowej (opis rozwiązań).

W ośrodku prowadzone są zajęcia **sportowo-rehabilitacyjne**, które mają na celu właściwe stymulowanie rozwoju organizmu, wyrobienie korzystnych nawyków ruchowych, rozwój sprawności psychofizycznej i promowanie zdrowego stylu życia. Realizacja tych celów możliwa jest dzięki zatrudnionemu w ośrodku fizjoterapeucie i dobrze wyposażonej sali do ćwiczeń.

9. Realizacja wyżywienia (opis rozwiązań: w ramach pracowni kulinarniej czy w ramach zadania własnego gminy).

Placówka zapewnia jeden ciepły posiłek dziennie w ramach zadań własnych gminy. Oprócz tego prowadzony jest trening kulinarny, podczas którego uczestnicy uczą się przygotowywać proste potrawy i desery.

10. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne.

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w celu uzyskiwania informacji o stanowiskach pracy dla osób niepełnosprawnych. W ramach tej współpracy domownicy placówki uczestniczą również w corocznych targach pracy. Oprócz tego ośrodek współpracuje z organizacjami pozarządowymi, które organizują szkolenia mające na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.

11. Liczba osób dowożonych do ośrodka :

- w trakcie roku **nie dotyczy**
- średnio w ciągu miesiąca **nie dotyczy**

Środek transportu (własny, wynajęty) opis m.in. średnia liczba przejechanych dziennie km
Nie dotyczy

12. Opis przeznaczenia zwiększonej dotacji na zabezpieczenie zwiększonych potrzeb opiekuńczych dla uczestników ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną
Nie dotyczy

II. Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie ŚDS w 2017 r.

1. Budżet Wojewody - dotacja na bieżącą działalność w rozdziale 85203 § 2010/§ 2110

(bez środków z rezerwy celowej z budżetu państwa) – **669504,00 zł.**

2. Środki finansowe z innych źródeł (jakich?)

Nie dotyczy

3. Budżet Wojewody – wydatki inwestycyjne(§ 6310 / § 6410 -bez środków z rezerwy celowej z budżetu państwa) - Nie dotyczy

4. Środki finansowe z rezerwy celowej z budżetu państwa w rozdziale 85203 przeznaczone na osiągnięcie standardów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy :

- § 2010, § 2110 **Nie dotyczy**

- § 6310, § 6410 **Nie dotyczy**

5. Środki finansowe na podwyższenie dotacji zgodnie z art. 51c ust 5 ustawy o pomocy społecznej: Nie dotyczy

ŁĄCZNIE KWOTA WYDATKÓW W ROKU 2017 - 669504,00 zł w tym:

– z budżetu państwa **669504,00 zł**

– z innych źródeł **0,00 zł**

ZWROT Z DOTACJI DO BUDŻETU PAŃSTWA data....., **0,00 zł**

Odpłatność za pobyt w ŚDS :

- kwota pobrana od uczestników ŚDS do dnia 31.12.2017 r. - **2258,91 zł**
- kwota odprowadzona do budżetu Wojewody do dnia 31.12.2017 r. - **2145,96 zł**
- liczba osób wnoszących opłatę stan na dzień 31.12.2017 r. - **2**
- liczba osób nieodpłatnie korzystających z usług śds stan na 31.12.2017 r. - **42**
- liczba osób zwolnionych częściowo lub całkowicie z odpłatności stan na 31.12.2017 r. - **0**

III. Zasoby kadrowe środowiskowego domu samopomocy

l.p.	Liczba zatrudnionych pracowników w podziale na stanowiska pracy, wielkość etatu:			6 m-czne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi TAK/NIE
		na czas nieokreślony	na czas określony	
1.	kierownik – 1 etat	X		TAK
2.	Księgowa – 1 etat	X		NIE
3.	specjalista pracy z rodziną – ½ etatu	X		TAK
4.	starsza pielęgniarka – ½ etatu	X		TAK
5.	specjalista pracy z rodziną - 1 etat	X		TAK
6.	specjalista pracy z rodziną - 1 etat	X		TAK
7.	starszy specjalista pracy z rodziną - ¼ etatu	X		TAK
8.	starszy technik fizjoterapii – 1 etat	X		TAK
9.	psycholog – ½ etatu	X		TAK
10.	opiekun - ¾ etatu	X		TAK
11.	opiekun - 1 etat	X		TAK
12.	opiekun - 1 etat	X		TAK
	Razem	12 os.	0	11 os.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego dla uczestników:

- typ A 1 etat (5 uczestników)
- typ B 8 ½ etatu (39 uczestników)
- typ C **nie dotyczy**

Inne formy zatrudnienia (np. umowa zlecenie) liczba godzin, rodzaj świadczonej usługi, okres czasu na jaki zawarto umowę itp.:

IV. Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili dom, wraz z podaniem przyczyn odejścia

I.p.	Przyczyna odejścia z domu uczestnika	Czasokres uczęszczania na zajęcia do ŚDS	Liczba uczestników, którzy opuścili dom
1.	Usamodzielnienie	5 lat i 3 miesiące	1
2.	Umieszczenie w placówkach całodobowej opieki		
3.	Przejsie do innej formy wsparcia dziennego		
4.	Zgon		
5.	Inne, jakie ?		
	Razem		1

V. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku

I.p.	Rodzaj zajęć	Średnia ** liczba uczestników poszczególnych zajęć, w ciągu roku
1.	Zajęcia plastyczne	23 os.
2.	Zajęcia krawieckie	6 os.
3.	Zajęcia teatralne	15 os.
4.	Zajęcia komputerowe	23 os.
5.	Zajęcia muzyczne	28 os.
6.	Biblioterapia	16 os.
7.	Rehabilitacja ruchowa	10 os.
8.	Zajęcia sportowe	27 os.
9.	Trening kulinarny	36 os.
10.	Zajęcia stolarskie	10 os.
11.	Trening samoobsługi i zaradności życiowej	37 os.
12.	Trening higieniczny	36 os.
13.	Trening umiejętności spędzania czasu wolnego	37 os.

14.	Trening prowadzenia rozmowy	29 os.
15.	Psychoterapia grupowa i indywidualna	35 os.
16.	Zajęcia rewalidacyjne	33 os.
17.	Zajęcia relaksacyjne (sala doświadczania świata)	33 os.
	Razem	

VI . Współpraca z podmiotami wymienionymi w § 21 rozporządzenia i jej efekty

1.	rodzina, opiekunowie	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza wzajemnych relacji (rodziny) - uzgodnienie oczekiwań oraz potrzeb - ustalenie jasnych reguł współpracy, - opracowanie wspólnej pracy nad przekraczaniem trudności i podnoszeniem umiejętności domowników - angażowanie do czynnego udziału w życiu placówki
2.	ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana informacji i konsultacje z pracownikami socjalnymi odnośnie sytuacji rodzinnej domowników - udział uczestników ŚDS w projektach realizowanych przez ośrodek pomocy społecznej - konsultacje z powiatowym centrum rodzinie w zakresie dofinansowywania sprzętu rehabilitacyjnego i turnusów rehabilitacyjnych dla uczestników ŚDS
3.	poradnie zdrowia psychicznego, szpital psychiatryczny, inne zakłady opieki zdrowotnej	- rozpowszechnianie informacji o działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
4.	powiatowe urzędy pracy	- uzyskiwanie informacji o stanowiskach pracy dla osób niepełnosprawnych
5.	organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu „Szansa na start” Łąpskie zawody sportowe osób niepełnosprawnych” - realizacja projektu – Łąpski festiwal taneczny „Płas” - realizacja projektu – Mikołajki Miejskie
6.	kościóły i związki wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie cotygodniowej katechezy - współpraca z Caritas Diecezji Łomżyńskiej w zakresie organizacji letniego wypoczynku dla domowników i ich rodzin
7.	ośrodki kultury i organizacje kulturalno-rozrywkowe	<ul style="list-style-type: none"> - udział w konkursach, wystawach, festynach - uczestnictwo w spotkaniach z poezją w Bibliotece Miejskiej - współpraca z Domem Kultury w realizacji projektów - współpraca z Ośrodkiem Kultury Fizycznej w realizacji projektów

8.	placówki oświatowe, inne jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych (w tym warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, spółdzielnie socjalnymi, centrami integracji społecznej i klubami integracji społecznej)	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w imprezach i przeglądach - wymiana doświadczeń - pomoc wolontarystyczna - uczestnictwo w zajęciach grup samokształceniowych w klubie Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” w tym poruszanie tematyki niepełnosprawności (podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska)
9.	inne osoby lub podmioty działające na rzecz integracji społecznej uczestników	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Caritas Diecezji Łomżyńskiej; pomoc w zbiórkach żywności dla najuboższych dzięki czemu domownicy mają możliwość doświadczania sytuacji, w których mogą być pomocni innym ludziom. W przypadku osób niepełnosprawnych jest to niezwykle ważne, ponieważ daje możliwość poczucia przydatności i ważności, co niewątpliwie sprzyja procesowi budowania poczucia własnej wartości, często bardzo niskiego u osób niepełnosprawnych.

VII. Informacja o dostosowaniu ŚDS do standardów.*

Deklaruję spełnienie przez Dom standardów zawartych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586, ze zm.).

W przypadku, gdy ŚDS nie osiągnął standardów, proszę wymienić w jakim zakresie występuje niezgodność z wymaganymi standardami: **Nie dotyczy**

VIII. Ocena realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania domu.*

W roku 2017 zrealizowano większość zamierzonych działań. Działania niezrealizowane wynikały najczęściej z braku środków lub chętnych do udziału. Ponadto w wyniku współpracy ze stowarzyszeniem „Pomocna Dłoń” udało się pozyskać środki PFRON na wyjazd uczestników i ich rodzin do Teatru Dramatycznego im. Aleksandra Węgiełki w Białymstoku na spektakl pt. „Ożenek”. Dzięki wspomnianym środkom zrealizowano czterodniową wycieczkę (Częstochowa - Góra Św. Anny – Wrocław – Opole – Krasiejów) dla uczestników i ich rodzin.

W ramach obchodów jubileuszu placówki zorganizowano uroczystość pn. „Kalejdoskop wrażeń” podczas której zaproszeni goście i mieszkańcy Łap mogli min. uczestniczyć w kolorowym przemarszu ulicami miasta, obejrzeć spektakl w wykonaniu uczestników ŚDS i podziwiać występy taneczne osób niepełnosprawnych z ośrodków wsparcia z terenu województwa podlaskiego. Podczas uroczystości wyemitowano film pt. „Kalejdoskop wrażeń” przedstawiający funkcjonowanie placówki i codzienne życie jej domowników, a zwieńczeniem obchodów jubileuszowych był bal dla pracowników, uczestników i ich rodzi.

Planuje się kontynuację Zawodów Sportowych Osób Niepełnosprawnych „Szansa na Start” i Przeglądu tanecznego „Płąs”. Wszystkie te imprezy to znakomita forma rehabilitacji

nie tylko fizycznej ale i społecznej dla osób niepełnosprawnych. Jest to również bardzo dobra okazja do spotkań, wymiany doświadczeń i nawiązania nowych znajomości, albowiem są to imprezy o zasięgu wojewódzkim. Realizowane imprezy przyczyniły się również w znacznej mierze do przełamania barier społecznych wobec osób niepełnosprawnych.

Planowane jest również kontynuacja dotychczasowej oferty skierowanej do rodzin uczestników tzw. „Spotkań kawiarenkowych”.

IX. Czy były zgłoszone wnioski lub ewentualne uwagi wynikające ze złożonych sprawozdań przez podmioty o których mowa w art. 25 ust. 3? Czy zostały one wykorzystywane w usprawnianiu i funkcjonowaniu domu? Jeżeli nie proszę o informację o przyczynach braku ich realizacji?*

Nie dotyczy

* Proszę o szczegółowy opis

** Proszę o podanie liczby średniej

Beata Kielsa Dowejko
Kierownik Środowiskowego
Domu Samopomocy

Załącznik nr 3

Sprawozdanie z działalności Klubu Integracji Społecznej

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI Klubu Integracji Społecznej „Sukces w działaniu”

Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” (KIS) to jednostka, której celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające również do tworzenia własnych miejsc pracy.

Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” spełnia wiele funkcji:

- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej,
- oferuje pomoc psychologiczną: indywidualną i grupową,
- udostępnia fachową bibliotekę,
- oferuje dostęp do Internetu, prasy w celu poszukiwania pracy dla uczestników Klubu,
- oferuje pomoc w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych oraz możliwość napisania ich na komputerze,
- oferuje dostęp do aktualnych ofert pracy oraz szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe.

W 2017 roku z pomocy Klubu skorzystały 23 osoby, a działania realizowane były dzięki wsparciu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnicy w ramach projektu „Aktywna integracja w Łapach” zostali zakwalifikowani, w ramach reintegracji zawodowej (zgodnie z preferencjami szkoleniowymi i predyspozycjami zawodowymi), do udziału w wybranej grupie szkolenia zawodowego, tj. grupie gastronomicznej bądź grupie rękodzielniczo– animacyjnej.

W ramach reintegracji zawodowej w Klubie Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” organizowane były:

➤ zajęcia poszczególnych grup zgodnie z profilem kształcenia zawodowego. I tak, w ramach zajęć z opiekunem grupy Gastronomicznej przygotowywane były m.in. posiłki, dekorowane stoły, potrawy itp. Tematyka zajęć obejmowała np. naukę i wykonanie tarty z konfiturą wiśniową, czy też takie zagadnienia jak: „Diety a pory roku -podział produktów żywnościowych według ich natury energetycznej”.

Plan zajęć grupy Rękodzielniczo– animacyjnej obejmował natomiast m.in.: szycie, haftowanie, wytwarzanie materiałów dekoracyjnych. Tematyka zajęć obejmowała np. kompozycje przestrzenne- wykonywanie dekoracji kwiatowych w szkle, czy też animację środowiska lokalnego itp.

➤ warsztaty aktywizacji zawodowej obejmujące m.in. taką tematykę jak: tworzenie dokumentów aplikacyjnych, zagadnienia z kodeksu pracy, określenie mocnych i słabych stron, przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych.

Ponadto uczestnicy KIS wzięli udział w dwóch kursach zawodowych dla każdej z grup:

- Kurs „Kucharz”– tematyka kursu obejmowała m.in: sporządzanie potraw i napoi, ich ekspedycje, przechowywanie. Przeprowadzony został również egzamin czeladniczy.

- Kurs „Krawiec” – tematyka kursu obejmowała m.in: konstruowanie i modelowanie odzieży, obsługę maszyn i urządzeń, wytwarzanie wyrobów odzieżowych.

Dziesięciu uczestników Klubu w okresie od września do stycznia 2017r. odbyli praktyki zawodowe u pracodawców

Zajęcia reintegracji zawodowej odbywały się 3 dni w tygodniu.

W ramach reintegracji społecznej dla uczestników Klubu Integracji Społecznej zorganizowane zostało:

- indywidualne poradnictwo psychologiczne
- warsztaty z psychologiem obejmujące m.in. taką tematykę jak: wpływ określonych cech osobowości na motywację do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, czy też „Postawa ekstrawertyka i introwertyka podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Podkreślenie mocnych stron każdej z postaw”.
- warsztaty z pracownikiem socjalnym, obejmujące m.in. taką tematykę jak: prowadzenie gospodarstwa domowego, racjonalne gospodarowanie finansami i czasem
- zajęcia samokształceniowe, których tematyka obejmowała np. spotkanie z ciekawymi ludźmi, nauczanie techniki marszu Nordic Walking, „Dojrzewanie do odpowiedzialności i ciągle przewartościowanie życiowych priorytetów. Projekcja filmu pt. "Jutro będziemy szczęśliwi"
- doradztwo w zakresie kompetencji cyfrowych, które obejmowało m.in. zapoznanie się uczestników z tematyką "Internet narzędziem poszukiwania pracy", wyszukiwanie ofert pracy w Internecie na rynku regionalnym i krajowym
- spotkania integracyjne

Udział w zajęciach reintegracji społecznej uczestnicy brali 2 dni w tygodniu.

W ramach funkcjonowania KIS zorganizowano szereg spotkań o charakterze integracyjno- informacyjnym. Ich celem było m.in. organizowanie możliwości spędzania czasu wolnego, pobudzanie twórczej postawy, umacnianie jakości komunikacji interpersonalnej, współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Uczestnicy KIS aktywnie włączali się również w organizację takich lokalnych przedsięwzięć jak:

- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci- wykonanie pamiątkowych zakładki do książek
- Piknik „W Rodzinie Siła” i „II Potańcówka pod Gwiazdami”
- Happening pod hasłem „Otwórz oczy-zareaguj przeciwko przemocy”- pomoc w obsłudze technicznej przedsięwzięcia
- IV Łąpskie Mikołajki Miejskie- pomoc w obsłudze technicznej przedsięwzięcia

Klub Integracji Społecznej w Łapach „Sukces w działaniu” uczestniczył również w VI Podlaskich Targach Ekonomii Społecznej, które odbyły się na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Białymstoku. Podczas imprezy mieszkańcy mieli okazję zapoznać się z ofertą podmiotów ekonomii społecznej m.in. takich jak warsztaty terapii zajęciowej, stowarzyszenia. Każdy z nich mógł zaprezentować swoją działalność na specjalnie do tego celu zorganizowanej „Wyspie”. Instytucje biorące udział w wydarzeniu przygotowały wiele atrakcji m.in. badanie stanu zdrowia, gry i zabawy dla najmłodszych, poczęstunki, układanie Kilometrów Dobra, jak również tworzenie szalika współpracy. Podczas Targów odbyły się również występy artystyczne na scenie, koncerty takich zespołów jak „Winnica” i „Boże Echo”, a także potańcówka z muzyką na żywo w wykonaniu zespołu GIG BAND.

Działania w ramach Klubu zmierzają do: poszerzenia świadomości w zakresie pokonywania barier i trudności życia codziennego, samodzielnego zdobywania wiedzy, ciągłej edukacji (personalnej, społecznej), będącej kluczem do podnoszenia własnej wartości.

Załącznik nr 4

Sprawozdanie z działalności Dziennego Domu „Senior+”

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI Dziennego Domu „Senior+” za 2017 rok

Dzienny Dom "SENIOR+" to placówka wsparcia dziennego, która funkcjonuje w Łapach od listopada 2015r najpierw pod nazwą Dzienny Dom „SENIOR- WIGOR”, a od 2017r. pod nazwą Dzienny Dom „SENIOR+” w Łapach To forma wsparcia przeznaczona dla osób powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo zamieszkujących na terenie miasta i gminy Łapy, która w 2017 roku zapewniła 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku. Przez cały rok dostępnych było 30 miejsc. Ze wsparcia domu w 2017r. skorzystało 38 osób, które uczestniczyły w zajęciach w dwóch grupach po ok. 15osób. Podstawowy zakres usług świadczonych przez Dzienny Dom "SENIOR+" obejmował w szczególności usługi: socjalne, w tym posiłek, edukacyjne, kulturalno-oświatowe (w tym wyjazdy do Opery i Filharmonii Podlaskiej, do Centrum Nauk Kopernik w Warszawie i inne), aktywności ruchowej lub kinezyterapii, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie (w tym wolontariat międzypokoleniowy), terapię zajęciową, trening kulinarny i samoobsługi i inne. Ww. usługi świadczone były w dwóch grupach po ok. 15 osób. Dzienny Dom współpracował z innymi instytucjami i organizacjami w celu rozszerzenia oferty na usługi świadczone poza siedzibą. W Dziennym Domu "Senior+" były zatrudnione 4 osoby: kierownik, instruktor kulturalno-oświatowy, opiekun/instruktor terapii oraz opiekun.

Pod okiem wykwalifikowanej kadry dzięki zakupowi różnorodnych materiałów i narzędzi do zajęć, materiałów biurowych, artykułów spożywczych seniorzy mogli rozwijać swoje zainteresowania, zdobywać nową wiedzę oraz aktywnie spędzać czas uczestnicząc w szeregu zaplanowanych zajęć i aktywności dostosowanych do potrzeb i predyspozycji seniorów. Dzięki aktywnemu uczestniczeniu w zajęciach nastąpił w Seniorach wzrost poczucia własnej wartości, stali się pewniejsi siebie, a także bogatsi o nowe formy spędzania

czasu wolnego poza domem. Dzieląc się własnymi doświadczeniami mogli aktywnie angażować się w różne inicjatywy lokalne szerząc ideę wolontariatu wewnątrz i międzypokoleniowego. Dzięki włączaniu się seniorów w różne działania poczuli/czują się bardziej potrzebni, zaangażowani w życie społeczne, zmotywowani do działania oraz zwiększyło się w nich poczucie sprawstwa. Dzięki zajęciom zdobyli wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych,

obsługi urządzeń tj. komputer, telefon. Przyczyniło się to do usprawnienia komunikacji z rodziną, a w szczególności z najmłodszymi jej członkami (wnukami). Aktywne warsztaty i zajęcia w ramach funkcjonowania Dziennego Domu "Senior+" przyczyniają się do polepszenia kondycji psychofizycznej seniorów. Dzięki realizacji projektu, otrzymaniu dofinansowania i wkładowi finansowemu gminy seniorzy mieli możliwość uczestniczenia w atrakcyjnych zajęciach, integracji ze społecznością, co zwiększa ich przydatność społeczną, a także podnosi poczucie własnej wartości oraz sprawstwa, co sprzyja minimalizowaniu skutków procesu starzenia się, a także chorób, które dotyczą seniorów uczęszczających do Dziennego Domu „SENIOR+” w Łapach.

W ramach projektu zgodnie ofertą SENIOR+ seniorzy brali udział w zajęciach zgodnie z tygodniowym planem pracy Dziennego Domu „SENIOR+” w Łapach a także zgodnie z

kolejnymi zadaniami przewidzianymi w ofercie w ramach realizacji zadania moduł II, tj.:

Zapewnienie usług socjalnych w tym posiłku z którego korzystają codziennie Seniorzy z Dziennego Domu „SENIOR+” w Łapach.

Usługi edukacyjne podczas których seniorzy uczyli się posługiwać narzędziem jakim jest Internet, poszukiwali informacje, a także częściowo posługują się Facebookiem, poszukują interesujących ich tematów w Internecie, poszerzając wiedzę i umiejętności, uczą się śledzić aktualności na lokalnych stronach internetowych, a także poszukują w Internecie informacji

na temat naszego Domu. Uczą się również podstaw języka angielskiego, obsługi sprzętów i urządzeń biurowych w tym komputer, drukarka, telefon, ćwiczą pamięć wzrokową, słuchową, spostrzegawczość i koncentrację podczas różnych zadań, ćwiczeń, a także grają w gry logiczne, planszowe, sprawnościowe i inne, układają puzzle, rozwiązują quizy, grają w kalambury, uczestniczą w warsztatach z ciekawymi ludźmi, specjalistami, a także w

szeregu innych zajęć w zależności od potrzeb, predyspozycji i oczekiwań seniorów.

Zajęcia kulturalno-oświatowe w ramach których seniorzy odgrywają role w spektaklu „Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło”, „Jasełka- Nie było miejsca dla Ciebie”- które niejednokrotnie prezentowali na lokalnych imprezach. Ponadto w ramach zajęć ćwiczyli role, dykcje, pracowali z tekstem, przygotowywali charakteryzacje, rekwizyty

i kostiumy, przypominali tradycyjne pieśni biesiadne, ogniskowe, śpiewali podczas karaoke

oraz przy akompaniamencie gitary, ćwiczyli mowę werbalną i niewerbalną- gest mimikę itd. Brali również udział w lokalnych imprezach organizowanych np. przez Dom Kultury w Łapach, a także włączali się i uczestniczyli wielu innych inicjatywach w zależności od potrzeb i predyspozycji ich samych. Seniorzy uczestniczyli również w wyjazdach na operetkę „Zemsta Nietoperza” w Operze i Filharmonii Podlaskiej, a także byli w Centrum Nauk Kopernik w Warszawie.

Zajęcia aktywności ruchowej podczas, których seniorzy uczestniczyli w ćwiczeniach z muzyką, gimnastyce, ćwiczeniach usprawniających, aerobiku, ćwiczeniach izometrycznych kończyn górnych i dolnych, ćwiczeniach oddechowych, ogólnokondycyjnych,

relaksacyjnych, odczuwania ciała, na przyrządach, rowerkach, orbitrekach, piłkach, materacach i drabinkach. Ćwiczyli również na świeżym powietrzu, a także rozwijali swoją aktywność ruchową poprzez różnorodne formy aktywności w pomieszczeniach lub na świeżym powietrzu.

Zajęcia sportowo-rekreacyjne podczas których seniorzy trenowali na przyrządach, ćwiczyli w plenerze, chodzili na spacerów plenerowe, ćwiczyli nordic walking, w treningach odczuwania ciała, poznawali nowe dyscypliny sportowe, sprawnościowe, uczestniczyli w zajęciach typu: „Seniorzy w grze”. Poznali i zostali uświadomieni np. dobrych praktyk aktywności sportowej, kształtowali właściwe nawyki

żywnościowe, poznawali lokalne tradycje, uczestniczyli w różnych terenowych wyjazdach, spacerach, wyjazdach na basen, a także w wielu innych w zależności od predyspozycji, potrzeb i oczekiwań seniorów.

Zajęcia aktywizujące społecznie w tym wolontariat międzypokoleniowy, w ramach których spotykali się z dziećmi ze świetlicy socjoterapeutycznej w Łapach, z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Łapach - z niepełnosprawnymi, podopiecznymi Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Kostrach Noskach. Ponadto aktywnie włączali się w pomoc i organizację lokalnych imprez, promując

działalność Dziennego Domu. Organizowali również warsztaty, zajęcia, spotkania z dziećmi, niepełnosprawnymi, z ciekawymi ludźmi, a także szerzyli ideę wolontariatu

wewnątrz i międzypokoleniowego podczas różnych zajęć i w różnych okolicznościach i różnych miejscach aktywnie włączając się we współorganizowanie lokalnych imprez, festynów i pikników, itp., a także inne w zależności od potrzeb, predyspozycji i oczekiwań seniorów.

Trening kulinarny i samoobsługi w ramach którego seniorzy zapoznali się z urządzeniami i narzędziami znajdującymi się w kuchni, z obowiązującym regulaminem, piekli ciasta, przygotowali i dekorowali torty, tworzyli fantazyjne desery, przystawki i sałatki, dbając przy tym o ład i porządek w kuchni i jadalni.

Porządkowali również pomieszczenia kuchenne, segregując artykuły spożywcze. Ponadto

dekorowali potrawy i ćwiczyli pracę w zespole przygotowując tradycyjne potrawy, potrawy okolicznościowe wg. Staropolskich tradycji, konfitury, sezonowe przetwory jak również poznawali nowe smaki robiąc pizzę i różnorodne zapiekanki i nowe przepisy, których dotychczas nie znali. Wykonywali szereg tortów urodzinowych, a także Uczyli się również składać serwetki i dekorować stoły na różne okazje, a także angażowali się w wiele innych zadań w zależności od potrzeb, predyspozycji i oczekiwań ich samych.

Warsztaty terapii zajęciowej, w ramach których seniorzy usprawniali oraz poprawiali sprawność manualną, rozwijali aktywność twórczą, doskonalili cechy, tj. cierpliwość, dokładność, precyzja, stwarzanie możliwości do samorealizacji poprzez środki artystyczne, wykorzystywali nowe urządzenia, narzędzia i przyrządy do różnego rodzaju prac plastycznych, poznali różne techniki plastyczne, materiały oraz sposoby łączenia ich. Seniorzy tworzy ozdobne kartki okolicznościowe, kwiaty z krepiny i serwetek, dekorowali pomieszczenia, ozdabiali różnego rodzaju produkty deoupage, farbami i innymi dodatkami, tworzyli kompozycje, wianki, świece, stroiki, odlewy, ozdoby z drewna, szkła styropianu. Robili bombki, jaja, wianki, filcowali na sucho, szyli fantazyjne torby i ozdoby, poduszki z tkanin i filcu.. Ponadto w ramach lokalnych imprez prezentują swoje prace w ramach galerii, czy stanowiska, jak miało to miejsce podczas Festynu, Pikniku, czy Dożynek, itp.

Monika Łapińska
Kierownik Dziennego Domu „Senior+”

Załącznik nr 5

Sprawozdanie z realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za 2017 rok

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią, że prowadzenie działalności związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

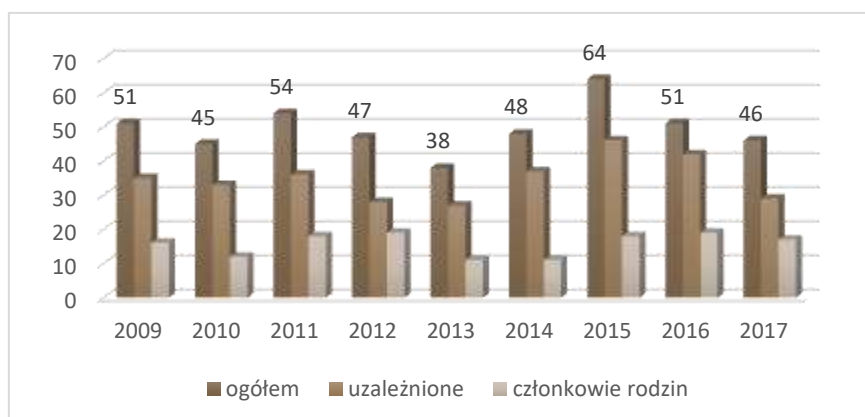
Realizacja tych działań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz przeciwdziałania Narkomanii uchwalony corocznie przez Radę Gminy.

W psychiatrii istnieje pojęcie alkoholika wysokofunkcjonującego, które pozwala spojrzeć na problem alkoholizmu z innej, szerszej perspektywy. Alkoholik wysokofunkcjonujący, nazywany czasem alkoholikiem z klasą, znacznie odbiega od wizerunku stereotypowego alkoholika, który utarł się w społeczeństwie.

Powszechny wizerunek alkoholika jako osoby zaniedbanej, pochodzącej z niższych klas społecznych, agresywnej i obcesowej to wizerunek dotyczący tylko grupy osób uzależnionych od alkoholu - istnieje inna grupa alkoholików, najprawdopodobniej o wiele liczniejsza, która stanowi równie groźny problem nie tylko dla samych siebie, ale również dla własnego otoczenia. Bezpieczna sytuacja finansowa, lub wręcz wysokie zarobki w przypadku niektórych, ułatwiają radzenie sobie z finansowymi konsekwencjami picia, przez co problem wpływa na powierzchnię z opóźnieniem, które w skrajnych przypadkach może trwać nawet latami.

W 2017 roku z 1824 beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach, którego zadaniem jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, zapewni skuteczną realizację ról społecznych i stworzy możliwości rozwój, 22 osoby z rodzin ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym. Poniższe dane Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ilustrują liczbę wezwań na posiedzenia podzespołu ds. rozmów z uzależnionymi.

Powyższe dane Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukazują ilość wezwań na posiedzenia podzespołu ds. rozmów z uzależnionymi.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane przez Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień działania.

Jak wskazują dane Miejsko- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku odbyło się:

- 1 posiedzenie ogólne (z udziałem wszystkich członków komisji);
- 8 posiedzeń podzespołu ds. rozmów z wezwanymi osobami (uzależnionymi);

Na posiedzenia komisji wezwano ogółem 46 osób, w tym:

- 29 osoby uzależnione;
- 17 członków rodzin osób uzależnionych.

Decyzją komisji:

- 7 osób skierowano do Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Białymstoku;
- 2 osoby zobowiązały się do podjęcia leczenia odwykowego stacjonarnego w Szpitalu Specjalistycznym w Choroszcy na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkohol;
- 10 osób zmotywowano do udziału w meetingach grupy AA przy Klubie Abstynenta w Łapach;
- z 7 osobami przeprowadzono rozmowy edukacyjno-ostrzegawcze i poinformowano o szkodliwości i konsekwencjach nadużywania alkoholu;
- 3 osoby nie stawily się na wezwania komisji;
- członkom rodzin osób uzależnionych od alkoholu zaproponowano udział w terapii dla osób współuzależnionych w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Białymstoku, pomoc psychologa oraz uczestnictwo w grupach wsparcia Al.-anon w Łapach oraz poinformowano o przysługujących im prawach jeśli w rodzinie występuje przemoc fizyczna lub psychiczna.

W 2017 r. odbyło się 8 posiedzeń podzespołu ds. kontroli punktów sprzedaży alkoholu, podczas których skontrolowano 18 punktów sprzedaży alkoholu i zaopiniowano wnioski w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W większości łapskich szkół prowadzone były diagnozy spożywania alkoholu i substancji odurzających na podstawie których, można określić rozmiary problemów dotyczących młodzieży.

Wszelkie działania w zakresie prowadzenia szeroko rozumianej profilaktyki m.in. (upowszechnianie sportu i rekreacji, programy profilaktyczne) są jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania negatywnym zjawiskom występującym w placówkach oświatowych. Szczególnie ważną rolę odgrywają programy profilaktyczne, które realizowane są przez wszystkie szkoły na terenie gminy Łapy i podlegają ciągłej ewaluacji, dzięki czemu na bieżąco uwzględniają istniejące w środowisku potrzeby. Zajęcia profilaktyczne na terenie szkół prowadzone są przez pedagogów szkolnych i psychologów i obejmują wybrane klasy. Ponadto prowadzone są zajęcia o charakterze wspierającym dla uczniów zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym w formie indywidualnej i grupowej w zależności od potrzeb.

W I Liceum Ogólnokształcącym w Łapach zostały przeprowadzone badania obejmujące problematykę używek - alkoholu, narkotyków, papierosów. W badaniach ankietowych wzięło udział 44 uczniów klas pierwszych. Uzyskano następujące informacje:

- 22 uczniów miało kontakt z alkoholem,
- 30 uczniów stwierdziło, że nie miało problemu z kupowaniem alkoholu w sklepie,
- 30 uczniów przyznało, że picie alkoholu może prowadzić do uzależnienia,
- 42 uczniów nie pali papierosów (2 uczniów podało wiek 9 i 15 lat gdy zapalili pierwszego papierosa)
- 25 uczniów nie otrzymało propozycji zapalenia papierosa na terenie szkoły,

- 25 uczniów uznało zjawisko narkomanii za poważny problem,
- 3 uczniów miało kontakt z narkotykami.

Przeprowadzone badania ankietowe pokazały, że młodzież ma coraz łatwiejszy dostęp do używek.

W Szkole Podstawowej nr 2 w Łapach przeprowadzono wśród uczniów i rodziców ankiety dotyczące:

- „Wpływu massmediów na postawy dzieci”
- „Zachowań ryzykownych ”
- „Bezpieczeństwa w szkole”
- „Zdrowego stylu życia”
- „Wartości ważne dla mnie i mojej rodziny”

Wyniki badań pokazały, że problem spożycia alkoholu, substancji odurzających, narkotyków oraz palenia papierosów w szkole nie występuje. Ponadto zorganizowano szkolenie dla rodziców „Jak radzić sobie ze współczesnymi uzależnieniami najmłodszych- dopalacze, komputer, TV...”

Szkoła Podstawowa w Uhowie realizowała program przeciwdziałania paleniu papierosów „Nie pal przy mnie proszę” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Ponadto prowadzone były pogadanki na temat wszelkiego rodzaju uzależnień (alkohol, nikotynizm, gry komputerowe, Internet, narkotyki).

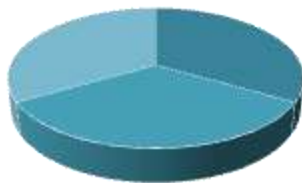
Szkoła Podstawowa w Łupiance Starej realizowała program edukacji antynikotynowej „Nie pal przy mnie proszę” propagującej zdrowy styl życia i uwrażliwiającej na szkodliwość palenia papierosów w obecności dzieci. Ukazano szkodliwość działania dymu papierosowego na zdrowie zarówno osób palących, jak i przebywających w ich otoczeniu. Szczególnie podkreślany był problem palenia biernego, gdy dzieci przebywają w pomieszczeniach, w których dorośli palą papierosy. W związku z tym odbyło się spotkanie uczniów z pielęgniarką szkolną na ww. temat. Uczniowie chętnie dzielili się swoimi spostrzeżeniami, otrzymali ulotki informacyjne oraz elementy odblaskowe z napisem: „Nie pal przy mnie, proszę”

Realizowany był również program „Znajdź właściwe rozwiązanie” dla klas IV-VI. Jego głównym założeniem było zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich, kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia tytoniu.

W szkole organizowane były konkursy plastyczne i wiedzy o szkodliwości palenia tytoniu i nadużywania alkoholu. Wykonywane były gazetki ściennie w klasach i na korytarzach szkolnych poruszające tę tematykę. Szkoła prowadziła pedagogizację rodziców, która miała na celu dostarczenie im wiedzy na temat współczesnych środków odurzających, uświadomienie najczęściej popełnianych w środowisku rodzinnym błędów wychowawczych mogących stać się przyczyną popadania dzieci w uzależnienia.

W Gimnazjum Nr 1 w Łapach w ramach pracy profilaktyczno- wychowawczej przeprowadzono badania ankietowe dotyczące poczucia bezpieczeństwa uczniów ze względu na różnego rodzaju zagrożenia. W badaniu wzięło 100 uczniów z klas pierwszych. Ankieta ukazała, iż 97% badanych czuje się w szkole bezpiecznie. Uczniowie na okazywaną przemoc nie reagują przemocą: unikają konfrontacji.

NA OKAZYWANĄ PRZEMOC NIE REAGUJA PRZEMOCĄ WOLA:

■ Unikają konfrontacji ■ ignorują zaczepki ■ rozwiązują konflikty bez przemocy ■

Badania ankietowe dotyczyły również stosowania przez uczniów różnego rodzaju używek. Wśród badanych nieliczni twierdzą, że proponowano im papierosy (6 osób), alkohol (1), środki odurzające (0).

Otrzymane propozycje nie są równoznaczne z przyjęciem. Żaden z badanych uczniów nie eksperymentował z dopalaczami i nie używał środków odurzających.

Młodzież brała udział w programach profilaktycznych, zna i respektuje zasady obowiązujące w szkole, uczy się asertywności. Uczniowie mają świadomość jak zachowywać się w sytuacji zagrożenia. Z badań wynika, że rodzice rozmawiają z dziećmi na temat zagrożeń (92%). Co piąty badany twierdzi, że rozmawiają często, ponad połowa tj. 54% mówi, że rozmawiają czasami, tylko 8 osób, że nie poruszają tego tematu. Świadczy to o dużej pracy wychowawczej w kierunku uświadamiania rodzicom zagrożeń, udzielania wskazówek jak mają utrzymać kontakt z dzieckiem i na jakie sygnały ostrzegawcze mają zwracać uwagę.

Ponadto w ramach pracy profilaktyczno-wychowawczej w szkole realizowane są rokrocznie następujące działania :

- Program profilaktyczno-edukacyjny „Nie bądź obojętny”
- Program profilaktyczny „Papierosom powiedz NIE”
- Przeciwalkoholowy program profilaktyczny „Szkoła dobrego wyboru”
- Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne z wykorzystaniem wideoteki
- Prezentacje multimedialne na szkolnym telebimie
- Program „Trzymaj formę” promujący zdrowy styl życia.
- Wywiadówki profilaktyczne dla rodziców
- Prewencyjne spotkania z asystentem policji ds. nieletnich
- Godziny wychowawcze poświęcone problemom współczesnych uzależnień.

W Szkole Podstawowej nr 3 w Łapach w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii prowadzono:

- obserwacje uczniów;
- wywiady z nauczycielami, rodzicami, uczniami;
- przeprowadzono ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące bezpieczeństwa oraz działań z zakresu profilaktyki w szkole. Na podstawie wyników z badań opracowano szkolny program wychowawczo- profilaktyczny.
- na bieżąco współpracowano z instytucjami wspierającymi szkołę (Komisariatem Policji w Łapach, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łapach, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach, Stowarzyszeniem Przyjaciół Osse).
- współpracowano z kuratorami z Sądu Rejonowego- uczniowie mający nadzór

kuratorski, bądź nadzór nad rodziną, uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym.

- odbywały się spotkania- Zespołu Wychowawczego, Zespołu ds. Pomocy Materialnej w szkole, Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania realizowane w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów:

- zajęcia z funkcjonariuszem policji, kuratorem z Sądu Rejonowego V Wydział ds. Rodzinnych i Nieletnich w Białymstoku, dla uczniów klas gimnazjum oraz starszych klas szkoły podstawowej- prelekcja o odpowiedzialności prawnej;
- działania dotyczące bezpieczeństwa, w tym profilaktyka zachowań ryzykownych, akcje profilaktyczne, antynałogowe:
 - udział w programie dotyczącym bezpieczeństwa w sieci- Program „Cyfrowo Bezpieczni”,
 - udział w projekcie „Dobry Zawód- fajnie życie”- projekt pod patronatem Podlaskiego Kuratora Oświaty
 - udział w Kolorowym Korowodzie- przemarsz przeciwko przemocy i niepożądanym zjawiskom społecznym,
 - konkurs na plakat „Wolni od dymu”- w ramach Światowego Dnia bez Tytoniu, oraz akcja „Wolni od nałogów”- współpraca pedagoga i uczniów gimnazjum;
 - spotkania z policjantem w ramach działań- „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”;
 - udział młodszych klas w projekcie „Nie pal przy mnie proszę”, „Mały mistrz”;
 - udział uczniów klas IV-VI SP i I-III Gimnazjum w projekcie szkolnym „Klasa z Postępem”- motywowanie uczniów do zachowań prospołecznych, nauki;
 - zajęcia profilaktyczne- zakup filmów o tematyce profilaktycznej tj. uzależnienia, substancje psychoaktywne, przemoc, udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej;
 - prelekcja pedagoga „W labiryncie środków odurzających”;

W Zespole Szkół w Płonce Kościelnej prowadzono następujące działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:

- obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu.
- diagnoza zjawiska dyskryminacji (badanie ankietowe)
- zajęcia w ramach programu profilaktyki przeciwdziałania paleniu tytoniu „ Nie pal przy mnie proszę”
- współpraca z kuratorami społecznymi i sądowymi Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Białymstoku.
- organizacja prelekcji dla rodziców „Jak zapobiegać zachowaniem ryzykownym podejmowanym przez dzieci i młodzież?” (prowadzona przez panią Elżbietę Powichrowską z Ośrodka ETAP z Białymstoku).
- pedagogizacja rodziców poprzez artykuły profilaktyczne w „Poradniku dla Rodziców” na szkolnej stronie internetowej dotyczące bezpieczeństwa dziecka, zagrożeń w Internecie, depresji i samobójstw wśród dzieci i młodzieży.

Szkoła Podstawowa w Łupiance Starej realizowała program edukacji antynikotynowej „Nie pal przy mnie proszę” propagującej zdrowy styl życia i uwrażliwiającej na szkodliwość palenia papierosów w obecności dzieci. Ukazano szkodliwość działania dymu papierosowego na zdrowie zarówno osób palących, jak i przebywających w ich towarzystwie. Szczególnie podkreślany był problem palenia biernego, gdy dzieci przebywają w pomieszczeniach, w których dorośli palą papierosy. W związku z tym odbyło się spotkanie uczniów z pielęgniarką szkolną na ten temat. Uczniowie chętnie dzielili się swoimi spostrzeżeniami, otrzymali ulotki informacyjne oraz elementy odblaskowe z napisem: „Nie pal przy mnie, proszę”.

W Szkole Podstawowej nr. 1 w Łapach przeprowadzono prelekcje obejmujące następującą tematykę:

- „Wpływ właściwego odżywiania się na sukces dziecka w szkole”
- „Jak zapobiegać zrachowaniom ryzykownym podejmowanym przez dzieci i młodzież”
- „Odpowiedzialność nieletnich za popełnione czyny karalne”

W klasach I-III realizowany jest program „Nie pal przy mnie proszę” a w klasach IV program: „Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Systematycznie przeprowadzane są ankiety dotyczące problematyki alkoholu, substancji odurzających, narkotyków, nikotyny.

Z danych Komisariatu Policji w Łapach wynika, iż w roku 2017:

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych wyniosła – 466

- w tym dotyczących przemocy domowej – 47

- w tym z udziałem osób nietrzeźwych - 162

Liczba interwencji z użyciem Niebieskiej Karty - 40

Liczba ofiar przemocy domowej ogółem – 43

- w tym:

Kobiety – 38

Mężczyźni – 4

Dzieci – 1

Liczba sprawców przemocy domowej ogółem – 43

- w tym:

Kobiety – 1

Mężczyźni – 41

Dzieci – 1

Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu – 39

- w tym doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień – 0

Liczba zatrzymanych kierowców w stanie nietrzeźwym – 26

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Łapach przez cały rok przeprowadzali cykliczne spotkania profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą ze szkół z terenu działania jednostki, których tematem była problematyka zażywania środków odurzających, spożywania alkoholu oraz palenia papierosów. Zarówno Asystent ds. Nieletnich i Patologii jak i dzielnicowi podczas spotkań z uczniami informowali o odpowiedzialności prawnej nieletnich związanej z czynami karalnymi oraz przejawami demoralizacji, związanymi bezpośrednio z używaniem w/w substancji. Prowadzili też rozmowy na temat przyczyn i ewentualnych możliwości zapobiegania tego typu zachowania. Podczas wizyt w szkołach zachęcano w szczególności pedagogów do informowania Policji o wszelkich zauważonych czynach karalnych oraz przejawach demoralizacji związanych z w/w zjawiskami, dając tym samym sygnał, że nie ma przyzwolenia na takie zachowania.

Faktycznie na realizację **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku** wydatkowano kwotę 352 289 zł w tym 7 000 na działania związane z przeciwdziałaniem narkomanii. Program realizowany był przy współudziale osób fizycznych i prawnych, instytucji rządowych i samorządowych, Policji, Sądów, szkół i placówek oświatowych, MOPS, organizacji pozarządowych zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją oraz propagowaniem trzeźwości. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku zgodnie z przepisami prawa realizował zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, ukierunkowany był na kształtowanie odpowiedniej polityki społecznej, w szczególności: działalności wychowawczej i informacyjnej, ograniczaniu dostępności do alkoholu, leczeniu, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych

od alkoholu, zapobieganiu negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwaniu, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz tworzeniu warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się do spożywania alkoholu. Zadania programu są zadaniami własnymi gminy w obszarze profilaktyki i terapii uzależnień i obejmują działania w ramach lokalnych potrzeb wynikających z diagnozy problemu.

§	Kwota	Opis wydatku
4170	4 163	Komisja alkoholowa
4300	4 000	Opłaty bankowe

Rozdział 85154

§	Kwota	Opis wydatku
4010	211 919zł	Płace pracowników
4040	19 458zł	„13”
4110	41 115zł	ZUS
4120	4 927zł	FP
4140	8 652zł	PFRON
4170	4 163zł	Komisja alkoholowa
4210	3 150zł	Artykuły dekoracyjne, biurowe, papiernicze, wyposażenie
4220	2 500 zł	Artykuły spożywcze
4260	32 895zł	Ogrzewanie CO
4300	5 907zł	Odpady komunalne, Przewóz osób Składki
4360	2 000 zł	Usługi telefoniczne
4430	300 zł	Ubezpieczenie
4440	8 299 zł	ZFSS

Małgorzata Wasilewska

Przewodnicząca Komisji
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Załącznik nr 6 Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadań

Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadań

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne

sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki powolnie posuwanie się do przodu.

W roku 2017 pomocą 4 asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach objęte były 43 rodziny zamieszkujące na terenie miasta i gminy Łapy, w których przebywało 76 dzieci.

Biorąc pod uwagę złożoność problemów występujących w rodzinach objętych wsparciem asystentów rodziny, to codzienne problemy socjalne najbardziej przytłaczają rodzinę, pochłaniają jej uwagę, powodują brak poczucia bezpieczeństwa. Do przykładów spraw, jakimi asystenci zajmowali się w toku swojej pracy w roku 2017 zaliczyć należy w głównej mierze: zwiększenie zasobów finansowych na bieżące funkcjonowanie rodziny, sprawy mieszkaniowe: zadłużenia w opłatach, media; realizacja zaległych i bieżących spraw urzędowych; dostęp do lekarzy i innych specjalistów; realizacja uprawnień: renty, emerytury, świadczenia rodzinne, ubezpieczenia, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; pomoc dzieciom: świetlica, dożywianie w szkole, pomoc w odrabianiu lekcji.

Istotne jest również podejmowanie przez asystentów rodziny działań mających na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców oraz wypełnianie przez nich obowiązków na rzecz domu i rodziny. Nie należy również zapominać o uzupełnianiu wykształcenia i poszukiwaniu pracy. I tak, asystenci udzielali pomocy w: poprawie relacji wewnątrzrodzinnych, motywowali do korzystania z poradnictwa rodzinnego, do udziału w terapii uzależnień i w szkołach dla rodziców doskonalących umiejętności wychowawcze, w kursach zawodowych, poszukiwaniu pracy), prowadzili pogadanki dotyczące umiejętności gospodarowania budżetem domowym, higieny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.

Poniżej przedstawiono tabelę dotyczącą rodzin objętych pomocą asystenta w 2017 roku.

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2017 roku	43
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę w 2017 roku, w tym:	6
• ze względu na poprawę	2

funkcjonowania	
• ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	3
• ze względu na brak efektów	1
• ze względu na zmianę metody pracy	0
liczba dzieci w tych rodzinach:	0
• przebywających w domu	76
• przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	3
rodziny wielodzietne	7
rodziny niepełne	15
rodziny, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”	2

Tabela 1 Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2017 roku

Asystent rodziny po zakończeniu pracy przez okres 6 miesięcy monitoruje sytuację w rodzinie.

W 2017 roku na podstawie postanowienia Sądu do współpracy z asystentem zobowiązana była 1 rodzina.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zgłaszanym przez rodziny objęte wsparciem, asystenci rodzin w okresie od kwietnia 2017r. do marca 2018r. realizują projekt socjalny „Dom, rodzina, człowiek = mój świat. Projekt skierowany jest do 20 rodzin; są to rodziny zagrożone wieloma problemami, do których zaliczyć należy m.in. nadużywanie alkoholu, bezrobocie, problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, występowanie w rodzinie przemocy.

Celem głównym projektu jest poszerzenie wiedzy i umiejętności w radzeniu sobie w codziennym funkcjonowaniu rodziny, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie aktywności w zakresie funkcjonowania na rynku pracy
- zwiększenie spójności rodziny
- nabycie umiejętności w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
- zwiększenie samodzielności i aktywności beneficjentów w zakresie rozwiązywania problemów życia codziennego i uczestnictwa w życiu społecznym
- promowanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego oraz aktywnej formy wypoczynku
- podniesienie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziców

Realizację projektu podzielono na III etapy, w których podejmowane są określone działania. I tak etap I „Dla domu” obejmuje:

- opracowanie Poradnika żywieniowego „Mini przepiśnik”
- opracowanie Poradnika higienicznego „Prawie perfekcyjna”
- przeprowadzenie treningu budżetowego oraz warsztatów plastycznych

II etap „Dla rodziny” obejmuje takie działania jak:

- „Moja chwila relaksu” – w ramach działania zorganizowane zostało spotkanie, podczas którego z uczestnikami projektu poruszone zostały zagadnienia z zakresu kosmetologii
- „Nudzi mi się...” – w ramach działania zorganizowane zostały warsztaty, których tematyka obejmowała m.in. wspólne zabawy rodziców i dzieci (klasyfikacja zabaw pod kątem rodzic- dziecko, prezentacja zabaw dawnych itp.).
- „Mamo tu jestem...” – w ramach działania zorganizowane zostały: spotkanie edukacyjne (tematyka obejmowała m.in. prawidłową pielęgnację dzieci i niemowląt, właściwe żywienie, higienę jamy ustnej, pierwszą pomoc); warsztaty plastyczne (wykonanie koszulek motywacyjnych); przygotowanie i opracowanie ulotki informacyjnej (m.in. informacje o badaniach specjalistycznych zarówno dla dzieci jak i dorosłych z uwzględnieniem szczepień, klasyfikacji chorób wieku dziecięcego, profilaktyka udaru, chorób serca, cytologia ,mammografia itp.); spotkanie z psychologiem.

III etap „Dla mnie” obejmuje takie działania jak:

- „Kukielkowo”- w ramach działania zorganizowane zostały warsztaty plastyczne (dzieci samodzielnie wykonały kukielki, następnie osoby odpowiedzialne przygotowały scenariusz bajki edukacyjnej);
- „Łap film”- w ramach działania zaprezentowano najmłodszym uczestnikom 5 filmów animowanych krótkometrażowych
- „Daj mi 2 życie”- w ramach działania zorganizowane zostały: warsztaty podczas których uczestnicy projektu wspólnie wykonali zakładki do książek; wymiana książek.

Rodziny objęte wsparciem asystentów rodziny mogły skorzystać również z indywidualnego poradnictwa psychologicznego, prawnego, brały udział w treningach umiejętności wychowawczych, higienicznych, kompetencji społecznych.

Ponadto asystenci rodziny aktywnie włączyli się w przygotowanie i realizację takich przedsięwzięć jak:

- III Łapski Dzień Asystenta Rodziny pod hasłem „Podróż dookoła świata ”. Podczas spotkania przedstawiono specyfikę pracy asystenta rodziny, dystrybuowano materiały informacyjne, a dla najmłodszych przygotowano liczne gry i zabawy. Celem imprezy było zacieśnienie więzi rodzinnych.
- Happening pod hasłem „Otwórz oczy- zareaguj przeciwko przemocy”- asystenci zaangażowali rodziny objęte wsparciem do wzięcia udziału w przemarszu przeciwko niepożądanym zjawiskom, jak również w przygotowania na ten dzień atrakcji
- IV Łapskie Mikołajki Miejskie- asystenci rodziny przygotowali scenariusz spotkania, w tym również konkursy i zabawy dla najmłodszych mieszkańców miasta.

Dzieci z rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny brały udział w zajęciach rekreacyjnych, sportowych, plastycznych, muzycznych.

W 2017 kontynuowano spotkania grupy wsparcia dla rodziców. Osobami prowadzącymi zajęcia byli psycholog i asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS w Łapach. Grupa miała charakter otwarty. Przynależność do grupy wsparcia pomagała uczestnikom zwalczać swoją bezradność, umożliwiała nabycie nowych umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. Łączna liczba uczestników spotkań, odbywających się z różną częstotliwością wynosiła 76. Każde spotkanie koncentrowało się wokół określonego tematu, a także dostosowane było do bieżących potrzeb uczestników. Na zajęciach podejmowano m. in. takie tematy jak: metody wychowawcze, sposoby komunikacji, w tym konflikty w rodzinie, okresy rozwojowe dzieci i młodzieży, czas wolny z dziećmi, emocje. Odbłyło się 12 spotkań grupy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łapy na lata 2017-2019 oparty jest na wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, organizacji, a także innych środowisk uprawnionych lub zobowiązanych z poszanowaniem praw człowieka i praw dziecka. Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Jest ona ważna od momentu przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności oraz niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys, zagrażający dobru dziecka. Rodzina, w wyniku podjętej z nią pracy powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

Informacje uzyskane z placówek oświatowych z terenu gminy Łapy wskazują, iż w ramach swoich zadań z zakresu podejmowania oddziaływań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich w szczególności:

- promowały rodzinne formy integracji poprzez organizację Dni Otwartych, jak również włączały rodziców w życie społeczności szkolnej (m.in. wycieczki, spektakle teatralne, audycje muzyczne, lekcje prowadzone przez dzieci dla rodziców).
- prowadziły badania ankietowe, których tematyka obejmowała m.in. "Wartości ważne dla mnie i mojej rodziny", „Zdrowy styl życia”
- organizowały spotkania dla rodziców ze specjalistami różnych dziedzin: pedagogiem, psychologiem, logopedą, dietetykiem, edukatorem żywieniowym.
- upowszechniały pozytywne wzorce funkcjonowania rodziny np. poprzez organizację Dni Babci i Dziadka, pikników rodzinnych, Choinek, innych imprez okolicznościowych, rajdów rowerowych, warsztatów np. z rękodzieła dla rodzin, lekcji prowadzonych przez dzieci dla rodziców.

Placówki oświatowe stale współpracują z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo- wychowawcze rodziny tj. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Łapach, Komisariatem Policji w Łapach, MOPR w Białymstoku. Natomiast w sytuacjach powrotu uczniów z placówek opiekuńczych do rodzin naturalnych- z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku, z wychowawcami placówek opiekuńczych, z kuratorami sądowymi. Wzajemne oddziaływania mają służyć pomocy, diagnozowaniu aktualnej sytuacji w rodzinach, wspieraniu rodziców w wypełnianiu ich funkcji.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Łapach w ramach swoich działań regularnie uczestniczyli w spotkaniach z młodzieżą, rodzicami, kadrą pedagogiczną placówek oświatowych. Działania miły na celu wypracowanie właściwych postaw i zachowań, zarówno dzieci jak i rodziców wobec dzieci. Komisariat Policji w Łapach regularnie współpracuje z ośrodkiem pomocy społecznej w ramach procedury „Niebiskiej Karty”. W ramach interdyscyplinarnej pomocy w 2017 roku, pomocą objęto 43 rodziny. Działania realizowane były przez spotkania LZI, grup roboczych, wizyty w miejscu zamieszkania rodzin itp.

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Łapach świadczyła poradnictwo specjalistyczne, organizowała warsztaty dla rodziców i dzieci, spotkania z nauczycielami i pedagogami szkolnymi. W zakresie wspieranie i interdyscyplinarnej pomocy dla rodzin dysfunkcyjnych pracownicy poradni uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Łapy oraz grup roboczych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Łapy w ramach swoich zadań z zakresu profilaktyki sprzyjającej umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich: diagnozował zjawisko przemocy w rodzinie, podnosił świadomość społeczną i wrażliwość na zjawiska związane z przemocą w rodzinie (edukacja społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych oraz organizowanie spotkań, pogadanek na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości wsparcia w tym zakresie), stworzył bazę danych dotyczących możliwości udzielenia pomocy

w środowisku lokalnym, świadczył specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, prawne, mediacje, pracę socjalną.

Ponadto członkowie LZI wspierali rodziny poprzez pracę asystentów rodziny, podejmowali działania celem kierowania sprawców przemocy w rodzinie do programu korekcyjno- edukacyjnego, współdziałali z Miejsko- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach podejmowanych działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich, placówki służby zdrowia m.in. rozpoznawały potrzeby środowiska poprzez wizyty lekarzy i pielęgniarek środowiskowych, prowadziły instruktaże dla młodych rodziców dot. prawidłowego wychowania, zdrowia, rozwoju dzieci, podnosiły świadomość rodziców związaną z właściwym dbaniem o zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodziny.

Zespół kuratorskiej służby sądowej w ramach realizacji celu: Wspieranie i interdyscyplinarna pomoc rodzin dysfunkcyjnych kierował osoby zainteresowane do instytucji udzielających pomocy, jak również uczestniczył w działaniach obejmujących procedurę „Niebieskiej Karty”.

Realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łapy na lata 2017-2019 starają się poprawić sytuację dziecka i rodziny, poprzez systematyczną pracę na rzecz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rodziny, ograniczania patologii społecznych, minimalizowania negatywnych zachowań, podnoszenia oraz stworzenia skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka w ramach swoich kompetencji.

Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie skierowane powinno być do całej rodziny, a nie wyłącznie do poszczególnych jej członków. Tylko taki rodzaj pomocy doprowadzić może bowiem do trwałych zmian w rodzinie i przeciwdziałania wyuczonej bezradności. Wsparcie rodziny ma służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. Istotne jest, aby pomoc rodzinie była w miarę wczesna i miała charakter profilaktyczny.

Priorytetem wspierania rodziny jest stworzenie jej odpowiednich warunków rozwoju przy jednoczesnym wykorzystaniu jej własnych możliwości i zasobów, a nie wyręczanie w pełnieniu podstawowych funkcji.

Załącznik nr 7

Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2020 za 2017r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI Programu Przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2020 za 2017 rok

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie to grupa specjalistów podejmująca współpracę celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Działania te skierowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Ważnym elementem pracy Zespołu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców, oraz świadczenie pomocy psychologicznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc domową oraz w problemy współistniejące.

W 2017r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie systematycznie brali udział w posiedzeniach, na których omawiano realizację procedury „Niebieskie Karty” na terenie miasta i gminy Łapy oraz realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

Członkowie Zespołu podejmowali dyskusje m.in. na temat takich zagadnień jak: alkohol a przemoc- zaburzenie życia rodzinnego spowodowane uzależnieniami, przemoc, a stereotypy dotyczące płci i relacji między kobietami i mężczyznami oraz rodzicami i dziećmi, wpływ przemocy domowej na zachowanie i psychikę dzieci. Omawiano możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie, a także te dotyczące profilaktyki i rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wpłynęły 47 Niebieskie Karty. Wszystkie Niebieskie Karty zostały sporządzone przez Komisariat Policji w Łapach.

W ramach prac LZI odbyło się 88 posiedzeń grup roboczych, których celem było m. in. diagnozowanie sytuacji rodziny oraz ustalenie planu pomocy osobom doświadczającym przemocy. Ponadto, każdorazowo, w ramach prac grup roboczych dokumentowano działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz ich efekty.

Sprawy, którymi zajmowały się grupy robocze dotyczyły:

- stosowania przemocy wobec małżonki/a lub konkubenta - 23 sprawy
- stosowania przemocy ze strony dorosłego dziecka wobec rodzica- 11 spraw

W 36 przypadkach w rodzinach objętych procedurą NK odnotowano występowanie problemu alkoholowego.

W wyżej wymienionych sprawach podjęto następujące działania:

- udzielenie informacji o formach pomocy udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach i placówkach, instytucjach świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- praca socjalna tj. wsparcie, towarzyszenie w trakcie trwania spraw na policji, w Sądzie, praca z rodziną celem określenia sytuacji materialno-bytowej i wskazania ewentualnych możliwości wsparcia w tym zakresie (np. pomoc finansowa)
- pomoc psychologiczna, w tym wspieranie w sytuacji kryzysu
- porady prawne (m.in. pozwy o rozwód, alimenty, separacje)

- złożenie wniosków o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z pedagogami szkolnymi w zakresie sytuacji edukacyjnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej.

Grupy robocze podejmowały zadania sprzyjające zmianie sytuacji rodziny, jak chociażby wzmacnianie jej zasobów, motywowanie do realizowania przyjętych działań poprzez kierowanie do grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kierowania do specjalistów, w tym np. terapeutów uzależnień.

Jednocześnie, na dzień 31 grudnia 2017r. łącznie grupy robocze podjęły decyzję o zakończeniu procedury „Niebieska Karta” w tym, z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy w 14 przypadkach, natomiast z uwagi na brak zasadności do podejmowania działań wobec rodziny w 15 przypadkach.

W posiedzeniach grup roboczych brali udział dzielnicowi, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, asystenci rodzin, psycholog, pedagodzy. Dzięki temu obraz problemów w rodzinie poszerzał się, a to umożliwiało podejmowanie odpowiednich działań.

W roku 2017 Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach działań profilaktycznych m.in. rozpowszechniał materiały informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie (broszury, ulotki), jak również zorganizował Happening pod hasłem „Otwórz oczy- zareaguj przeciwko przemocy”, do udziału w którym organizatorzy zaprosili społeczność lokalną oraz osoby niepełnosprawne z terenu województwa podlaskiego (podopieczni ośrodków wsparcia, środowiskowych domów samopomocy). Zebrani z transparentami przeciwko niepożądanym zjawiskom przeszli ulicami miasta (marsz przeciwko przemocy), po czym na placu przed MOPS mogli wziąć udział w specjalnie przygotowanych zabawach i konkursach.

W okresie od kwietnia 2017r. do marca 2018r. realizowany jest projekt socjalny pt. „Wspólne STOP przemocy w rodzinie” skierowany do 15 rodzin zagrożonych bądź dotkniętych zjawiskiem przemocy, w tym: współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych. Jego celem jest stworzenie warunków sprzyjających uzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, w tym w pełnieniu ról rodzinnych, społecznych i zawodowych.

Osoby uwikłane w przemoc domową bądź zagrożone tym zjawiskiem objęte są m.in. takimi formami wsparcia jak:

- praca socjalna- działanie realizowane poprzez: * wspieranie uczestników projektu w środowisku rodzinnym, zorientowane na rozwiązywanie problemów powstających w relacjach międzyludzkich związanych z występowaniem przemocy * motywowanie do podejmowania działań zorientowanych na rozwiązywania istniejących problemów przemocy dokonującej się w środowisku rodzinnym.
- poradnictwo specjalistyczne prawne, indywidualne i grupowe
- poradnictwo specjalistyczne psychologiczne, indywidualne i grupowe
- podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodzin dotkniętych przemocą

Wieloaspektowość i złożoność zjawiska przemocy w rodzinie oraz jego skutków dla osoby, rodziny, jak i społeczności lokalnej wymaga szerokiego i kompleksowego podejścia do zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy. Wszelkie działania podejmowane przez Zespół na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, w celu maksymalizacji ich skuteczności opierają się na zasadzie interdyscyplinarności.

Urszula Andrejuk

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie